1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 61.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op Woensdag en Zaturdag. De prijs is per *drie maanden* te Assen f 1.85, buiten Assen franco per post f 2,00.

WOENSDAG 1 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is van tot 5 regels 25 cent en voor elken regel meer 10 cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een BIJBLAD uitgegeven.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

31 JULIJ.

Er is geen belangrijk nieuws.

De Oostersche kwestie wordt echter op diplomatiek terrein steeds van alle kanten bezien en niet onbelangrijk zal het onze lezers zijn, om te weten wat een blad, dat bepaald Russisch is, doch verstandig spreekt, dienaangaande zegt:

„Laat ons eens zien, op welke wijze Rusland's vijanden tegenwoordig redeneren:

„„De beperking der Russische vloot in de Zwarte zee is een noodwendige waarborg.

Rusland weigert die, en is dus verantwoordelijk voor de voortzetting van den oorlog.

Wij zullen dus stroomen bloeds gaan vergieten, om Sebastopol te bemagtigen en de vloot daadwerkelijk te beperken, dat is: haar te verbranden.

Zoo wij Sebastopol niet in handen krijgen, zullen wij ten minste den beruchten Malakoff-toren nemen; terwijl wij vervolgens, terwijl de Russen hun kruid en lood nutteloos verschieten, hunne schepen zullen trachten te bereiken, hetgeen ons ook wel gelukken zal.

Inmiddels zullen onze vloten langs de kusten gevaren zijn, die verwoest en vernield en de moscovische beschaving tot op het laatste spoor uitgewischt hebben.

Als dit gedaan is, zullen wij den oorlog in eene bestendige blokkade veranderen, alles voor den roem der ware beschaving, van de Westersche beschaving.""

Is het zoo of niet? Daar zijn wij goed en wel tot de IXe eeuw teruggekomen.

Te dier tijde bestond er een volk, de Noormannen genaamd. Dat waren de grootste zeelieden ter wereld.

Zij hadden wel is waar het kruid, ja zelfs de lancasterkanonnen niet uitgevonden, maar zonder die uitvindingen deden zij alles, wat men nu met die uitvindingen doet!

De Noormannen hadden het onbetwist beheer der zee. Zij hadden ook eene afzonderlijke beschaving en een openbaar regt op hun eigen handje.

Zoodra zij een vaartuig zagen, dat een ander toebehoorde, verbrandden zij het.

Vlugtte dat scheepje in eene haven, en wilde men het niet uitleveren, dan verbrandden zij de haven.

Zoo wij ons niet vergissen, beperkten zij Frankrijks zeemagt op de Seine, Loire en de Garonne, na in 866 Robert den sterke gedood te hebben.

Daar de Russen eenigzins als hunne afstammelingen beschouwd worden, zult gij zeggen, dat het zeer natuurlijk is, dat Frankrijk nu weêrwraak wil nemen, dat het ook Ruslands vloot beperken en zijne kusten *normandiseren* wil.

A *la bonne heure*, zoo dit de ware reden tot den oorlog is, is zij geldig; maar ik zoek te vergeefs eene andere."

„Welk eene vreesselijke slagting," zei een Fransch generaal tot de Russische officieren, die met Fransche officieren hunne op het slagveld gevallene broeders de laatste eer bewezen, „welk eene vreesselijke slagting, en dat alleen voor een oorlog zonder doel en zonder resultaat!"

Wij verzwijgen den naam van dien generaal, maar de woorden die hij gesproken heeft, zijn in ieders mond.

Vraag elken Franschman, waarom Frankrijk met Rusland oorlog voert, waarom het deszelfs vloten wil beperken.

Is het misschien ook Rusland, dat driemalen de Fransche vloten vernield heeft, onder Louis XIV, Louis XV en Napoleon I?

Verhindert de Russische vloot bij geval, dat de Middellandsche zee een Fransch meertje wordt?

Laat ons openhartig spreken! Officieren en soldaten geven elkander aan beide zijden in dapperheid niets toe.

Als de strijd ophoudt, zullen zij elkander de hand geven als dapperen, die achting voor elkaâr hebben.

De krijgseer is aan beide zijden ongeschonden. De aanvallers hebben voordeelen behaald, Rusland heeft dit eveneens gedaan en in zijn Todtleben een Vauban gevonden.

Zullen wij nog lang de bommen zien springen en alles om zich heuen dooden? Dit is niet aan te nemen."

Hetzelfde blad zegt nopens de beperking van Rusland's magt in de Zwarte zee het volgende:

„Wil men eene billijke beperking der zeemagt in het gemeenschappelijk belang van Rusland en Frankrijk, dan doet men verkeerd met eene opene deur te willen openbreken, want Rusland verlangt niets anders!

Beperkt door de localiteit, door de ruimte van haar werkkring, zal de Russische vloot in de Zwarte zee zulks ook zijn door overwegende staatkundige redenen.

Rusland heeft nooit Constantinopel willen veroveren, want dit ware het begin van zijn val!

Dit is het *a b c* der Russische politiek; maar laat ons, wijl men er geen geloof aan slaat, inderdaad aannemen, dat Rusland heerschzuchtige bedoelingen en veroveringen op het oog heeft.

Na hetgeen in de tegenwoordige crisis gebeurd is, zal men toch moeten toegeven, dat Rusland die plannen niet alleen kan verwezenlijken!

Het zou het bondgenootschap van een of meer groote Mogendheden noodig hebben.

Of zijn bondgenoot nu Oostenrijk, Frankrijk of Engeland zij, dat doet er weinig toe; de Russische marine zou slechts eene secundaire rol spelen.

Zoo veel beteekent nu en zal steeds beteekenen de Russische zeemagt in de Zwarte zee!

Europa heeft dus even weinig belang bij hare beperking, als Rusland bij eene verspilling van millioenen, om eene nuttelooze en doellooze ontwikkeling op eene buitengewone wijze te bevorderen.

Dit is in het oog loopend en behoeft geen nadere toelichting.

Wij herhalen het, zoo men eene billijke beperking wil, dan doet men monniken werk, want Rusland wil die ook, maar zonder tractaat of dwang.

De zaak verandert, als men onder voorwendsel van de onafhankelijkheid der Porte en van het Europeesch evenwigt het geheim voornemen verbergt, Rusland te vernederen.

In dat geval zal de oorlog ongetwijfeld voortgaan, maar is Rusland er dan werkelijk verantwoordelijk voor?

Er is meer: „heeft Frankrijk er iets tegen te zeggen?"

Toen Napoleon III tot Keizer verkozen was, antwoordde hij op Frankrijks vreugdekreeten: *Het Keizerrijk is de vrede.*

Hoe zou hij zich dus kunnen compromitteren, en de zèven millioen stemmen van zich vervreemden, die hem verkozen hebben, door op billijke wijze zijn en hun programma te verwezenlijken?

Laat ons niet met de hartstogten en eigenliefde te rade gaan, maar met de ware belangen, de ware beginselen, de ware bondgenootschappen, en de vrede, dien ieder verlangt, zal binnen 24 uren gesloten kunnen worden.

Te midden van het gebulder des geschuts of van de vreesselijke bloedbaden, verliest men zeer gemakkelijk uit het oog, het begin van dien noodlottigen oorlog, zijn oorspong en zijne oorzaken, die in het begin bijna onmerkbaar, en langzamerhand grooter wordende, de zaken eindelijk op die hoogte gebragt hebben, waar zij zich nu op bevinden.

Het is evenwel niet geheel nutteloos, zich het punt van uitgang te herinneren, al ware het slechts om de doorloopene ruimte te meten.

Voor twee jaren was het eerste voorwendsel tot, of, zoo men wil, de eerste oorzaak van den oorlog, de vermeende aanval van Rusland in de Donauvorstendommen en de daaruit gevolgde noodzakelijkheid voor Europa, om Turkije's onafhankelijkheid en de onschendbaarheid van het Ottomanische rijk te handhaven. Nu neemt Rusland niet alleen geen duim Turksch grondgebied meer in, maar wordt zelfs op eigen grond aangevallen.

Nu is Turkije's hoofdstad bezet door de krijsmagt van het Westen, die zich er nestelt en versterkt als voor de eeuwigheid. De politie wordt er gehouden door Fransche gendarmes, en de Engelsche officieren werven er recruten aan.

Nu weet men, wat van des Sultans onafhankelijkheid geworden is in handen van lord Redcliffe en te midden der legers, die zijn gebied in bezit nemen, en der vloten, die zijne wateren beheerschen.

Nu zijn diezelfde vorstendommen, wier tijdelijke bezetting door Rusland de aanleidende oorzaak tot den oorlog was, door Oostenrijksche troepen bezet.

Maar er is nog iets tegenstrijdigers dan dit alles: n.l. de organisatie, die nu druk wordt voortgezet, van een Turksch leger, gecommandeerd door Engelsche officieren en betaald door Engeland, dat zich aldus, door Gibraltar, Malta, de Jonische eilanden, Turkije en Egypte, in het bezit bevindt van een onafgebroken keten van militaire en politieke stations, waar zijn invloed predomineert en die zich over drie vaste landen tot in het hart zijner Oostindische bezittingen uitstrekt.

Het is toch zeker zonderling, dat Europa, dat zoo geheel in rep en roer kwam, omdat Rusland een *zuiver godsdienstig* beschermheerschap vorderde ten gunste zijner geloofsgenooten in Turkije, niets onnatuurlijks vindt in deze inbezitneming *de facto* van Turkije door Engeland, met dezelfde middelen, die deszelfs beheer over 100 millioen Hindos gegrondvest hebben.

Niet minder vreemd is het, dat de eenige mogendheid die op dit oogenblik geen enkel gedeelte van Turkije bezet en buiten staat is het te bedreigen, bloot staat aan de verschrikkingen van een vernielingsoorlog, van de zijde van mogendheden, die zich alleen op den Ottomanischen grond vasten voet verschaft hebben, en wier stelling aldaar alles behalve gerusstellend is voor de onafhankelijkheid en de onschendbaarheid van dat Rijk.

Zulk eene anomalie valt te zeer in het oog om nadere toelichting te vereischen, maar, is zij in de feiten, dan mag men ook gelooven, dat zij in de plannen ligt, en dat bijgevolg de woorden *onafhankelijkheid* en *onschendbaarheid* te Londen niet geheel in denzelfden zin worden opgevat als door de Turken te Constantinopel. Maar al gelooven wij ook aan de opregtheid der verklaringen van het Westen, wat betreft deszelfs belangeloosheid, en al schrijven wij die anomalie enkel de oorzaken toe, met zooveel talent door de heer Gladstone, Lord Grey, Lord Stanley, de heeren Bright en Cobden en zoovele andere Engelsche redenaars aangewezen, dan blijft het voor het minst toch bewezen, dat de regeringen, welke dien strijd ondernomen hebben, niet willen dat men zal zeggen, dat zij in de geestkracht der Russische natie een hinderpaal hebben gevonden tegen hunne volkomene zegepraal. Zij meenen, dat, het koste wat het wil, en welke opofferingen Europa ook moet dragen, tot stichting der wereld bewezen moet worden, dat geene mogendheid in Europa haar weêrstand kan bieden. — Is dit zoo, laat ons dan ten minste de dingen bij hun regten naam noemen en constateren, dat men, in de XIXe eeuw, in de eeuw van beschaving, philantropie, industrieelen en commercieelen vooruitgang, vrij verkeer en verbroedering, er vermaak in schept, zonder wezenlijk doel, een bloedigen strijd, nuttelooze moordtooneelen en de verschrikkingen van een vernielingsoorlog te verlengen, alleen om de eischen van een ijdelen en verkeerd begrepen krijgsroem te bevredigen."

De jongste tijdingen spreken weder van andere oorlogsplannen in de Krim. Als de Malakoff-toren valt, dan zou de schippers-voorstad in handen zijn der geällieerden en — het Westen verder Sebastopol laten wat het is, maar een geducht leger te Varna bijeenbrengen. Volgens sommigen van 150.000 man. Waartoe? dat is nog een geheim.

Volgens anderen zal er een geduchte aanval van de zeezijde op die vesting worden ondernomen. Daartoe zou eene vloot dienen van minstens *honderd* schepen, bemand met *veertig duizend* man.

Nog anderen verzekeren dat èn van de land- èn van de zeezijde de aanval gelijk zal worden ondernomen.

Eene bijzondere correspondentie van de *Courier de Marseille* bevat onder anderen het volgende:

„Massa's van menschen en materieel komen dagelijks in Krim aan; het is verbazingwekkend; ruimten, zoo groot als eene gansche stad, zijn bestendig met paarden, kanonnen, karren, wagens en machines van allerlei soort bedekt. De legerkampen beslaan eene ruimte van meer dan 10 uren. Er kan geen schooner gezigt zijn dan die massa tenten, welke zich in de dalen verliezen en op de heuvels weder te voorschijn komen. Hier, in de onmiddelijke nabijheid van het hoofdkwartier, bevinden zich de garde-regimenten. Deze knappe kerels rusten uit van de vermoeijenissen van het laatste gevecht. Malakoff is wel de hoofdzaak, maar daaruit volgt nog niet dat de werken naar de andere punten van aanval minder krachtdadig worden voortgezet. Op het russisch kerkhof hebben wij twee batterijen met 30 en 80 ponders opgerigt, welke het Quarantaine en Centraal bastion van nabij bestrijken, en op het kerkhof wordt ook eene opgerigt. Bij de Malakoff-toren en de Scheepshelling plaatst men geschut van enorm kaliber, voornamelijk om het Redan en de Russische schepen te beschieten. Uit dit alles blijkt, dat wij niet zoo spoedig weder zullen beginnen, maar dan zal het ook zijn om beter te eindigen."

De *Militaire Ztg.* zegt, dat werkelijk toebereidselen worden gemaakt voor de overwintering van het leger in de Krim; de zeestations Kamiesch, Balaklava, Eupatoria en Jenikale zijn militaire etablissementen van gewigt geworden. Het bezit van deze positien zal de Russen noodzaken, in de Krim eene groote krijgsmagt te houden. En wat de toebereidselen tot eene groote veldtogt in 1856 betreft, zoo is het zeer waarschijnlijk dat zich in Varna, Burgas en de Bosporus een nieuw leger zal concentreren, dat meer veldartillerie, kavalerie en transportmiddelen zal bezitten dan dat in de Krim, en waaraan zich ook troepen uit de Krim zouden aansluiten, en wel bij eene eventuele inname van Karabelnaja en vernieling der Russische vloot; of als de tweede bestorming weder mogt worden afgeslagen, in beide gevallen zal het beleg opgeheven worden en enkel de vier bovengenoemde plaatsen bezet blijven, om met de andere strijdkrachten op een nieuw oorlogstooneel te opereeren.

Italie verkeert steeds in spanning.

Mazzini, die weder eene proclamatie in de wereld zond schreef aan een goed vriend te Genua: „Blijf op uw post want weldra heb ik u welligt noodig."

Intusschen zijn de verschillende regeringen wakker en mogt het tot een opstand komen, dan ondergaat Italie geene politieke herschepping zonder strijd.

Spanje geraakt misschien ook weder in eene crisis, althans de geestelijkheid laat niets onbeproefd, om het verloren terrein te herwinnen.

De Noordsche Rijken, Zweden en Denemarken, laveren steeds in neutraal vaarwater, en hopen dat zij daarin blijven. Hoe ligt kan het echter gebeuren, dat in het Westen een storm opsteekt, die haar te midden van den verbolgen vloed werpt!

1 AUG.

Bij gebreke van stellig nieuws, bevatten de dagbladen eene menigte geruchten en vermoedens.

Onder de eerste bekleedt eene voorname plaats het herhaald en hier boven reeds medegedeeld gerucht, dat de geällieerden de Krim weder zouden verlaten.

Het is niet meer dan een gerucht, en onze lezers weten reeds bij ondervinding, welke waarde men aan geruchten in en uit de Krim kan hechten; wij behoeven er dan ook naauwelijks bij te voegen, dat andere berigtgevers willen weten, dat de geällieerden volstrekt niet van plan zijn, om huiswaarts te keeren. Sebastopol, zeggen zij, moge bijna onneembaar zijn door zijne sterke vestingwerken en honderde kanonnen, de bezetting moge dapper en volhardend wezen, boven allen lof, het Russische leger te velde moge zoodanige sterke positien hebben ingenomen, dat het daaruit bijna niet te verdrijven is, de geällieerden hebben dit jaar twee bondgenooten gekregen, die de Russen missen, n.l. de honger en de ellende.

Het Russische leger in de Krim en in Sebastopol werd van proviand en oorlogsbehoeften voorzien langs vier wegen: langs Perekop, langs een weg, loopende gedeeltelijk van het vaste land van Rusland over eilanden en bruggen naar de Krim, langs de landtong van Arabat en over de Azoff-zee. Het transport over de Azoff-zee heeft geheel opgehouden; de weg langs de landtong van Arabat is onbruikbaar, doordien de geällieerden de daarin gelegen bruggen hebben vernield; er worden in Engeland platboomde kanoneerbooten gebouwd, om de bruggen in den weg over de eilanden mede onbruikbaar te maken. Er blijft dan niets anders over dan de weg langs Perekop, en deze is vooral in den winter en bij regenachtig weder dikwijls zeer moeijelijk te passeren, en weinig geschikt, om daar langs al de mondbehoeften en verdere benoodigdheden voor een groot leger te vervoeren. Reeds nu, terwijl nog de weg over de eilanden bestaat, doet zich gebrek onder het Russische leger gevoelen; een berigt heeft zelfs gemeld, dat in Sebastopol de rations verminderd waren; een ander berigt voegt hierbij, dat de dienst in de vesting uiterst bezwarend is, en de soldaten, vooral die nieuw aankomen, daardoor zeer veel lijden. Keizer Nicolaas schijnt dit ook begrepen te hebben, daar hij nog bij zijn leven heeft verordend, dat een maand in Sebastapol voor een jaar diensttijd zou gerekend worden. Hetzij tengevolge van gebrek, hetzij tengevolge van vermoeijenis of van andere oorzaken, zeker schijnt het, dat het Russische leger in de Krim ontzaggelijk vele zieken telt.

Zouden nu de geällieerden, zeggen deze berigtgevers, terwijl zich zulke bondgenooten aan hunne zijde begin-

nen te scharen, die in den aanstaanden winter nog meer hunne kracht zullen laten gevoelen, het begonnen werk la-ten varen?

Gij ziet het lezer, de opinien zijn verdeeld; maar die ver-deeldheid en de tegenstrijdigheid in de berigten zijn zoovele bewijzen, dat de bevelvoerders der geallieerden hunne plan-nen voor zich houden, en dat zelfs de »welonderrigte" lie-den al zeer weinig daarvan weten.

Wij zullen ons dan ook aan geene gissingen wagen, maar wij kunnen niet voorbij onze verwondering te kennen te geven, dat, zoo inderdaad de Russen zoovele versterkingen bekomen, als gedurig gemeld wordt, zij geene poging wa-gen, om de benarde veste te ontzetten. Al bezorgden zij slechts eene afleiding, zij zouden daardoor reeds eene vera-deming aan de belegerden verschaffen.

Men heeft gezegd, dat Omer Pacha zijn ontslag wilde vragen, omdat hij zeer ontevreden was over de behandeling, hem en zijn leger door de Generaals der verbondenen aan-gedaan. Lord Palmerston echter, in het Engelsch Parlement daarnaar gevraagd, heeft gezegd, dat Omer Pacha niet voor-nemens was zijn bevelhebberschap neer te leggen.

Berigten uit de Krim melden, dat gedurende zes weken die verliepen sedert 18 Junij, van beide zijden is gearbeid tot hernieuwing van den strijd. De Russen hebben hunne werken driemaal sterker gemaakt, naar luid der brieven. Elken dag zag men konvooijen van wagens met schanskor-ven enz. de noordzijde van Sebastopol binnenkomen, welke onmiddellijk naar de zuidzijde overgebragt werden, alwaar eene menigte volks nieuwe verdedigingslijnen, waarvan men hoegenaamd nog geene bijzonderheden kent, opgerigt heeft. Men weet nog zoo weinig van de inwendige sterkte, dat het nog niet zeker is of de Malakoff en Redan, indien men ze nam, gehouden kunnen worden, en bestaat daarover groote twijfel bij deskundigen.

Uit Spanje luiden de berigten gunstig voor de leening; men gelooft niet, dat men tot de gedwongene leening de toevlugt zal behoeven te nemen.

Van andere deelen van het ondermaansche hebben wij geen nieuws mede te deelen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Den 1 Aug. zal het kamp op den Zandberg bij Kampen, door het instruktie-bataillon worden betrokken. Achter de kazerne te Kampen wordt een overdekt exercitie-plein voor dat bataillon daargesteld In ons regenachtig klimaat zijn zoodanige pleinen aan te raden.

— Het gelukkig, niet alledaags geval heeft zich in de prov. Overijssel voorgedaan, dat een raadslid der gemeente L. (Losser?) genaamd J. H. (*J. Heyhuis?*), terwijl hij we-gens verregaande mishandeling in het huis van burgerlijke en militaire verzekering voor den tijd van zes maanden te Zwolle correctioneel gedetineerd is, bij de jongste verkie-zing de *meeste* stemmen op zich vereenigde en alzoo herko-zen werd. Door tusschenkomst van het gemeentebestuur dier stad is hem het proces-verbaal van de opening der stembrief-jes uitgereikt, en heeft hij het in art. 13 der gemeentewet gevorderde bewijs van ontvang, tegelijk met de verklaring van aanneming, afgegeven.

— Den 28sten zijn de vergaderingen van de algemeene Synode gesloten. Onder hare laatste werkzaamheden heeft o. a. behoord de behandeling van het reglement op de ker-keraden en op de vacaturen, dat de vereischte toestemming der provinciale kerkbesturen niet heeft erlangd. De Synode heeft gemeend uit beiden, de artikelen betreffende de be-roeping van predikanten en de verkiezing van ouderlingen en diakenen te moeten wegnemen, en er één artikel voor in de plaats te moeten stellen, waarbij bepaald wordt dat de beroeping van predikanten, zoowel als de verkiezing van ouderlingen en diakenen zal blijven op den bestaanden voet, tot dat er nader in zal voorzien zijn. Het reglement op de diakoniën is niet nader in beraadslaging kunnen ko-men. De Synode heeft verder in ernstige overweging ge-nomen verschillende adressen, die bij haar waren ingeko-men aangaande de handhaving der kerkleer, en hieromtrent het rapport der benoemde commissie gehoord zijnde, na ernstige en rijpe deliberatiën, besloten, om, zonder in be-oordeeling te treden van de bijzonderheden, aan de in die adressen voorkomende vragen en eischen, tot verklaring of vaststelling van beginsel en maatstaf ter beoordeeling en handhaving der kerkleer of tot nadere bepaling van kerke-lijke leerstellingen, geen gevolg te geven, » maar, biddende dat de geest der waarheid en der liefde, die uit God is, allengs zal uitwerken, wat geene kerkelijke uitspraken vermogen, het te laten bij hetgeen door genoemde Syno-dale vergaderingen beproefd is en dat ook nu nog en later, onder 's Heeren zegen, tot heil der kerke gedijen kan."

— Tot rector-magnifikus bij de Hoogeschool te Gronin-gen voor 1855—1856 heeft Z. M. benoemd den hoogleeraar *J. H. Jansen.*

— Naar men verneemt, is Z. K. H. prins *Frederik* van Petersburg te Berlijn aangekomen en zal Z. K. H. zich van daar naar HD. dochter, de kroonprinses van Zweden en Noorwegen begeven, werwaarts Z. K. H. reeds zonder zijn vertrokken.

— Men schrijft uit Bergentheim d.d. 27 Julij: Een totaal beschonken poldergast geraakte dezer dagen des avonds in de Vecht. Door het koude bad eenigzins ontnuchterd, riep hij om hulp, doch geen menschelijk wezen was in de na-bijheid, om hem die te verleenen. Zich reeds den dood na-bij wanende, ziet hij zijnen hond eensklaps bij zich, voelt zich aangegrepen en een geruimen tijd voortgetrokken. Ein-delijk staat hij op vasten bodem en de hond, zijn redder, die meer dan een kwartieruurs heeft geworsteld, om zijnen meester in het leven te behouden, valt in het betuigen zij-ner sprakelooze dankbaarheid en blijdschap bewusteloos neder.

— Uit de Leek wordt geschreven: Zooals men al lang verwacht had, houdt de prijs van den besten baggerturf dit jaar een gelijken tred met de hooge prijzen der landerijen, waaruit die turf wordt gefabriceerd. Gebrek aan voorraad en een gewilde aftrek dragen bij, om de prijzen meer te doen stijgen.

— Door de Hervormde Sijnode is, in plaats van den heer *Schouwenburg*, die als zoodanig bedankt heeft, tot quaestor-generaal benoemd de heer *C. van Rinsum Jr.* te Amster-dam.

— De konijnenfokkerij op het Loo is de vorige week op-geheven, zijnde de nog aanwezige konijnen aan de arbei-ders der fortificatiën uitgedeeld.

— Naar men wil, zou Z. M. het plan hebben, in de ge-meente Apeldoorn een gesticht voor haveloze kinderen of iets dergelijks op te rigten.

— Uit de onderscheidene verslagen onlangs aan de Staten der provinciën overgelegd, blijkt, dat de wettige bevolking des rijks op den 31sten December 1854, in de verschillende Provinciën bedroeg als volgt: Noord-Braband 402.732, Gel-derland 357.844, Zuid-Holland 593.766, Noord-Holland 519.534 Zeeland 162.651, Utrecht 154.064, Friesland 261.413, Over-ijssel 225.916 Groningen 198.097, Drenthe 84.552, Limburg 204.641, totaal 3.195.210, op den 31sten December 1853 3.160.107, verschil 35.103. Van deze behooren 1.763.487 tot de Ned. Herv., 8174 tot de Waalsche Herv. en 496 tot de Presbyter. Herv., 100 leden der Schotsche gemeente, 53 Anglicaansch-Episcopalen, 55,980 Ev. Luth., 10,011 Herst. Luth, 40.548 Doopsgezinden, 5157 Remonstranten, 292 Hern-hutters, 50,602 Afgescheidenen, 1,196,515 R. Katholijken, 6376 Oud-Roomschen, 26 Grieken, 59,238 Ned. Israëliten, 3372 Port. Israël., 1453 tot geene der genoemde gezindhe-den behoorende.

's Gravenhage, 29 Julij. De verdienstelijke Parijsche artiste, mad. *Roger-Solié* die, benevens haren echtgenoot, gedurende deze maand alhier gastrollen heeft gegeven, gaf gisteren in La vie en rose hare laatste voorstelling. Men verneemt, dat beide deze artisten vóór September naar Pe-tersburg vertrekken, waar hen een voordeelig engagement wacht.

Wageningen, 29 Julij Heden namiddag omstreeks drie ure woedde boven deze stad en omstreken een hevig onweder. De predikant te Opheusden *A. van Heerwaarden*, werd op het oogenblik, dat hij de verschrikte gemeente ver-maande om in het kerkgebouw te blijven, daar men overal in Gods hand was, op den predikstoel door den blik-sem getroffen en was dadelijk dood. De bliksem, welke den kerktoren inkwam, sloeg naar beneden, verbrijzelde den predikstoel, doch rigtte verder in de kerk geene schade aan.

Almelo, 28 Julij. Bij vonnis der Arr. Regtbank al-hier van heden is de heer *J. F. Warnink*, R. K. priester en pastoor te Borne, beklaagd van, in strijd met art. 6 der wet van 10 Sept 1853, het gewaad, voor kerkelijke plegtigheden of bij de uitoefening der openbare godsdienst gebruikelijk, te hebben gedragen op eene niet beslotene plaats (het R. K. kerkhof te Borne), te dier zake van alle regtsvervolging ontslagen. De regtbank heeft daarbij over-wogen, dat het gemelde kerkhof wel is waar niet behoort tot de beslotene plaatsen in den zin der wet, maar tevens dat het opzet van den beklaagde niet was gebleken, en ZWEe. dus kan gemeend hebben, dat het meergemelde kerkhof eene beslotene plaats was.

Groningen, 25 Julij. Heden had het gewone jaar-lijksche examen der doofstommen in de Noorderkerk alhier plaats. Hoe dikwijls wij ook deze treffende plegtigheid bij-woonden, bij vernieuwing werden wij geroerd door veel van wat wij zagen en hoorden, en het geheel bevestigde de overtuiging in ons, dat het Instituut voor doofstommen te Groningen, 't welk reeds 65 jaren bestaat, de warme be-langstelling van Nederland waardig blijft, dat de inrigting, verre van te verouderen, zich onophoudelijk verjongt, dat hoofddirecteuren en onderwijzers steeds naar vooruitgang streven en al hunne krachten inspannen, om aan hunne edele roeping getrouw te blijven. Het geheele getal kwee-kelingen bedraagt 146, waarvan 81 jongens en 65 meisjes; van deze zijn in het jongenskosthuis 70, in het meisjes-kosthuis 59, in het Israëlitisch kosthuis 17 (11 jongens en 6 meisjes); hiervan zijn 110 Gereformeerd, 3 Afgescheiden Gereform, 9 Roomsch-Cath., 3 Doopsgezind, 4 Evang.Lu-thersch, 16 Hoogduitsch-Israël., 1 Portugeesch-Israëlitisch; uit de verschillende provinciën zijn: 32 uit Noord-Holland, 30 uit Zuid-Holland, 23 uit Groningen, 14 uit Gelderland, 14 uit Friesland, 15 uit Overijssel, 7 uit Utrecht, 4 uit Zeeland, 4 uit Drenthe, 3 uit Noord-Braband. Van de jon-gens leeren, *in* het instituut: het kleêrmaken 21, pettenma-ken 2, schoenmaken 11, schrijnwerken 10, kuipen 8, *bui-ten* het instituut: het kleêrmaken 2, schoenmaken 3, zeil-maken 3, letterzetten 9, borstelmaken 1, zadelmaken 1, koperslaan 2; van de meisjes leeren het naaijen, borduren enz. 58, breiden 7; nog bij geen ambacht of handwerk zijn 8. Voor rekening van het instituut zijn 119, toeleg beta-len: *f* 10 1, *f* 15 1, *f* 20 4, *f* 25 9, *f* 30 1, *f* 50 4, *f* 100 5, *f* 125 1, op eigen kosten 1. Er worden dit jaar 13 kweekelingen van het instituut ontslagen; 11 hunner be-hooren tot het Hervormde, 1 tot het Roomsch-Catholijke kerkgenootschap, terwijl 1 de Israëlitische godsdienst be-lijdt. — Bovendien is aan een Israëlieschen kweekeling reeds in de maand Mei ontslag verleend, ten einde hij ge-bruik konde maken van eene toen bestaande gelegenheid, om naar zijne geboorteplaats, Suriname, terug te keeren.

Franeker, 29 Julij. Hoezeer de berigten aangaande de te veld staande gewassen van alle oorden gunstig luiden, verneemt men van onderscheidene kanten, dat er zich sporen van de gevreesde aardappelziekte opdoen. Ook in deze om-streken begint men, hoezeer gelukkig in geringe mate, de kenteekenen daarvan op te merken.

— Naar wij vernemen heeft de WEw. heer *K. J. Pieters*, predikant bij de Christelijke Afgesch. Gemeente alhier eene beroeping ontvangen uit Noord Amerika, staat Michigan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Algemeen is men verbaasd over de hooggaande weelde, die sedert eenigen tijd te Parijs heerscht, en over de ont-zettende verteringen, welke door velen gemaakt worden. Eene regtszaak, die dezer dagen voor het geregtshof der Seine diende, mo e tot bewijs strekken, hoever sommigen ten deze opzigte gaan. De mark.ezin *du Hallez*, dochter van Mevrouw *Tallien* en halve zuster van den Prins van Chimaij, had zekere jufvrouw *Bunel Maréchal* tot mode-leverancierster. Binnen den tijd van vier jaren had deze haar voor een bedrag van 79.000 fr. geleverd, waaronder beddelakens voor de som van 1964 fr. de twee stuks, een oorkussen van 699 fr., een mouselinen kinderjurk van 686 fr. eene blonde robe van 2530 fr., een poppen-lijfjermand van 765 fr. en eene robe voor dezelfde pop van 160 fr. voorkomen. Mevrouw *du Hallez* leeft van haren echtgenoot gescheiden, maar hij geeft haar een jaargeld van 60.000 fr., in weerwil waarvan zij telkens in geldelijke verlegen-heid verkeert en slechts zeer langzaam en telkens op reke-ning betaalt. Zoo was zij jufvrouw *Bunel* nog 34,000 fr. schuldig, en, toen deze dringende werd, beweerde Mevrouw de Markiezin, dat de rekeningen veel te hoog waren en gacht moesten worden met de betaalde 45 000 fr. voldaan te zijn. Maar de Regtbank heeft anders beslist en wel eene korting van 20 pct. toegestaan, maar overigens de markie-zin tot voldoening van 27.000 fr. en de kosten van het pro-ces veroordeeld. Uit door den Advocaat der modemaakster voorgelezen brieven is gebleken, dat in het beursspel, waaraan Mevrouw *du Hallez* zich overgeeft, eene der oor-zaken harer geldelijke verlegenheid moet gezocht worden.

— Generaal *Pélissier* heeft den laatsten korrespondent, die van den *Constitutionnel* nog in de Krim was gebleven, insge-lijks de terugreis doen aanvaarden; ook heeft hij aan den korrespondent van de *Imperial de Smirne* het verblijf op het tooneel des oorlogs ontzegd.

— Het voor eenige dagen medegedeelde gerucht als zoude de maarschalk *de Castellane*, in den waan dat de keizer over-leden was, eene proclamatie, waarbij de oude tak der Bour-bons voor de troonopvolging wordt aanbevolen, hebben op-gesteld en naar de drukkerij gezonden, wordt thans op ee-ne bepaalde wijze tegengesproken.

— Dezer dagen is zekere heer *Alphonse Provençal*, ad-junct maire van La Motte Chalencers, departement van de Drôme, in 119 jarigen leeftijd overleden. In weerwil van zijn hoogen ouderdom konde hij tot aan zijn dood zijn ambt waarnemen; hij kon zelfs zonder bril lezen. Bij het verlaten eener vergadering van den gemeenteraad, bezweek hij aan een hevigen aanval van beroerte.

— In den avond van 21 dezer werd in den schouwburg der Porte St. Martin een nieuw stuk ten tooneele gevoerd, getiteld: Parijs, hetgeen de geschiedenis dezer stad van den inval der Romeinen tot aan de uitreiking der adelaars door Napoleon op het veld van Mars voorstelt. Het begon des avonds ten 7 ure en eindigde den volgenden morgen ten 2 ure. De slotscène vertoont Frankrijk zelf, dat alle natien in het Palais d'industrie ontvangt. Het stuk is met eene luxe gemonteerd, die alles te boven gaat wat men van dien aard gezien heeft.

— De heeren *Barbey* en Co. te Hâvre hebben aan den scheepsbouwmeester *Guibert Ainé* te Nantes opgedragen den bouw van zeven clipperschepen van 800 ton, zes van 500 ton en drie ijzeren schepen.

— In het Lyonsche dagblad *le Salut public* leest men het volgende: » Wij vernemen met leedwezen, dat een eer-waardig zendeling, wiens familie onze stad bewoont, de heer *Hyacinthe Frogette*, en met hem twee andere geeste-lijken, den 1 Febr. 1855, in de provincie Tappanoulie (Oceanie) zijn vermoord door de Battas, die zij tot het Chris-tendom poogden te bekeeren. Zoo als men weet, zijn deze stammen menscheneters, en men verzekert ons, dat de moordenaars, na het overlijden der drie martelars, hunne ledematen op een afschuwelijk festyn hebben verdeeld. Deze treurige bijzonderheden zijn vervat in een de vorige week te Lyon ontvangen brief, welke was gerigt aan den broeder van den heer *Frogette.*

— Vrijdag j. l. is te Parijs overleden de baron *Salomo von Rothschild*, hoofd van het Weener bankiershuis van dien naam. Hij was 82 jaren oud en genoot, om zijne regt-schapenheid en weldadigheid, de algemeene achting.

ENGELAND.

De *Times* meldt, dat Engeland een nieuw verbond ver-worven heeft met den koning van Siam. Volgens de bepa-lingen van dat tractaat, zijn de domeinen des konings voor den Engelschen handel geopend, onder het toezigt van een door Engeland aan te stellen consul. Men weet, dat Siam rijst, suiker en verfhout voortbrengt en dat de bevolking zes millioen zielen bedraagt. Deze alliantie stelt eene over-winning daar van de Engelsche politiek op die van Rusland en Amerika, vermits beide landen vruchteloos getracht heb-ben de voorkeur op Engeland te verwerven. De koning van Siam is overigens een beschaafd mensch, die vloeijend En-gelsch en Latijn spreekt en een der vrijzinnigste vorsten van het Oosten genoemd wordt; hij is 50 jaren oud.

— Den 27en heeft te Bristol de plegtige begrafenis van lord *Raglan* plaats gehad.

— Het kan niet langer in twijfel worden getrokken, dat de proefneming, om papier uit lindenhout te vervaardigen, bij uitstek goed geslaagd is. Het *Albany Evening Journal* is op lindenhout-papier gedrukt en ziet er zeer goed uit. De kleur zou echter nog witter zijn, als de uitvinder *Geo W. Bearslee* geen wankleurig water had moeten gebruiken, hetgeen blijkt uit de proeven in het klein, die met zuiver water genomen zijn, en papier van de volmaakste witheid hebben opgeleverd. Ook was er eenige stugheid in op te merken; doch bij latere proefnemingen is de heer *Bearslee* deze voorgekomen en heeft soorten van elken graad van buig-zaamheid vervaardigd, van vloeipapier af tot pakpapier toe. Men denkt, dat drukpapier met voordeel kan gemaakt wor-den voor den halven prijs dien het nu kost.

DUITSCHLAND.

Men meldt als stellig, dat de grootvorst *Nicolaas*, broeder van den keizer van Rusland, met de dochter van den prins *Peter von Oldenburg* in het huwelijk zal treden.

— Van wege het Oldenburgsche ministerie is ter alge-meene kennis gebragt, dat de gewezen heerlijkheid Knip-hausen, krachtens overeenkomst met de grafelijke familie *van Bentinck*, in het hertogdom Oldenburg is ingelijfd, waarmede alzoo de Kniphauser vlag is komen te vervallen.

— Men meldt, dat de aartsbisschop van Linz verboden heeft, dat men aan kinderen bij den doop den naam van Maria geve, even als dit in de meeste katholijke landen, met uitzondering van Spanje reeds het geval is met den naam van Jezus. Het is nog onbekend, of dit verbod ook in de overige deelen der monarchie uitgevaardigd is.

— Den 25 dezer, in het eerste namiddag-uur werden door geheel het zuidwestelijke deel van Duitschland en een deel van Zwitserland schokken van aardbeving waargenomen. De meeste berigten dienaangaande ontvangen melden, dat tusschen 10 minuten voor en 20 minuten na 1 ure, twee of drie schokken zijn bespeurd, in eene rigting van het noord-oosten naar het zuidwesten, die zoo sterk waren, dat deu-ren uit de hengsels werden gerukt, klokken in beweging raakten, spiegels en andere meubelen schudden enz. Baro-meter en termometer ondergingen geene verandering. De hemel was bewolkt, de wind zuidwest. Op denzelfden tijd werd te Lyon een schok gevoeld.

ITALIE.

Cecchetti, het nieuwe slagtoffer der Toskaansche onver-draagzaamheid, is te Turijn aangekomen en heeft dadelijk in eene der koninklijke tabaksfabrieken werk verkregen.

SPANJE.

Uit Spanje wordt gemeld, dat te Badajoz, op de grenzen van Portugal een opstand is uitgebroken en dat de Nationa-le militie de partij van de muitelingen heeft gekozen. De orde is wel is waar hersteld, maar slechts ten koste van de aftreding van het gemeentebestuur. Waarlijk, de staat van zaken in dat land wordt hoe langer zoo erger: opstan-den dan in deze dan in gene provincie, geldgebrek, verzet van de geestelijkheid tegen de uitvoering der wet op den verkoop der geestelijke goederen en eindelijk afbreking van alle betrekkingen met den H. Stoel.

RUSLAND-TURKIJE.

De *Russ. Invalide* bevat eene uitvoerige acte van beschul-diging tegen de geällieerden, ten aanzien van de wijze, waarop zij in de Oostzee en in de Witte zee oorlog voeren. Men zal zich herinneren, zegt dit blad, hoedanig in het Engelsche Parlement bij het begin van den oorlog gesproken is over de noodzakelijkheid, om de rampen van den oorlog zooveel mogelijk te verminderen, door de bijzondere eigen-dommen en goederen van de vreedzame bewoners zooveel doenlijk te eerbiedigen. Men sprak van den vooruitgang der beschaving, betoogde de noodzakelijkheid, om aan Rusland te toonen, door de wijze zelve, waarop men den oorlog voerde, hoever het ten achteren was in dit opzigt bij de Westersche Mogendheden en men wachtte met ongeduld het tijdstip af, om bewijzen van deze grootmoedige gezindheid te geven. Maar de bevelhebbers der geällieerde vloten be-grepen de bedoelingen hunner Regeringen anders, het in brand steken van weerlooze steden en dorpen in Finland en aan de kusten der Witte zee, het wegvoeren van sche-pen uit de haven van Libau en de nietige plunderijen, waar-van de bewoners van Finland voornamelijk te lijden had-den, ziedaar hoe de vloten der beschaafdste volken aan de algemeene verwachting van alle regtschapene lieden beant-woordden. Zes maanden verliepen sedert en de geällieerde vloten verschenen op nieuw in de Russische wateren. Naar het scheen, had de vijand besloten, in dezen nieuwen veld-togt den oorlog uit een ander oogpunt te beschouwen en het bewijs daarvan vindt men in de proclamatie van den admiraal *Dundas* van 29 Mei: » Ik heb het bevel ontvan-gen," zegt de admiraal, » al de koopvaardijschepen, die blijkbaar aan Russische onderdanen behooren, te vernieti-gen, welke in de golf van Finland bemagtigd wordende, geene genoegzame waarde hebben, om als prijzen behouden te worden; de booten van boeren en in het algemeen al de kleinere vaartuigen, welke voor anker en zonder lading gevonden worden, zullen niets te vreezen hebben." Hoe

strookt met deze proclamatie van den opperbevelhebber al wat thans in de Oostzee en Witte zee voorvalt? In Finland b.v. is het onmogelijk te zeggen tot hoe lagen graad van plunderen de Engelsche zeelieden dalen, die zelfs in de riffen, waar nooit een soldaat geweest is, de weerlooze inwoners aanvallen, hun alles afnemen, tot hunne zakdoeken en kleedingstukken toe. Men mag veilig beweren, dat eene bende zeeroovers zich menschelijker zoude gedragen, vooral in een land, dat, zooals Finland, niet rijk aan voortbrengselen der natuur is en waar een ongelukkige boer zelden meer bezit dan zijne *laiba* (boot), wier verlies door het vuur des vijands hem berooft van alle middelen van bestaan. Na deze inleiding gaat het Russische dagblad voort met tot staving zijner beschuldiging eene reeks van gevallen mede te deelen van allerlei beroovingen en plunderingen, door de geallieerde vloten bedreven op eene groote schaal, zoowel in Finland, als in Esthland en aan de kusten van de Witte zee. De opsomming van al deze voorbeelden vult ruim 3½ kolom.

— Een brief uit Reval geschreven, behelst het volgende: de Engelschen hebben wederom jagt gemaakt op weerlooze visschersbooten, die zij genomen en verbrand hebben, waarna zij de arme visseners in een klein bootje hebben geworpen en met zeer weinig mondbehoeften in zee hebben gezonden. Op het landgoed Malla, aan den graaf *Tiesenhausen* behoorende, heeft de vijand eene andere heldendaad bedreven. De Engelschen hebben op vrouwen en kinderen, die met hooijen bezig waren, geschoten, en twee vrouwen zwaar gewond. Er was bij de weerlooze vrouwen geen man, nog minder een soldaat te zien, en de kust was zonder eenige verdediging.

— Men ontvangt eenige nadere berigten van den opstand der Bachi-boujoucks, die thans de omstreken van Scutari afloopen. Vroeger veroorloofden zich deze ongeregelde troepen persoonlijk allerlei daden van geweld; thans doen zij dit bij benden. Door de straffeloosheid aangemoedigd, hadden tien dezer onverlaten in 't begin van Julij een buitenhuis bezet, waar zij aan vrouwen en jonge dochters hunne misdaden pleegden; de vrouw van een drogman was eene der slagtoffers van de onbeteugelde driften der misdadigers. Er moest nu gestraft worden en de schuldigen werden in arrest gesteld. Die straf was te gestreng; een groot deel der Bachi-boujouks stond op, om de gevangenen, waaronder een inlandsch ruiterhoofdman, te bevrijden. Zij lieten aan generaal *Beatson* de keus de gevangenen vrij te stellen, of hen te zien vertrekken. De generaal wilde niet toegeven en wist zich te verdedigen. De muiters daarentegen vereenigden zich, en trokken onder het slaan van de trom de stad uit; zij waren niet tot orde te brengen, maar dreigden daarentegen ter plundering terug te zullen komen. Generaal *Beatson* kon met de hem overgeblevene troepen niets uitrigten dan marschen en tegenmarschen te maken. *Liva Pacha* liet eene patrouille met 2 stukken geschut uittrekken; eindelijk kwamen 2 Fransche oorlogschepen voor anker, en men was in de stad dus zeker. Dit was op den 7. In de omstreken was het echter te erger gesteld. Het hospitaal van Reukoi is door de ferme houding der aanwezige officieren gespaard. Na eene landhoeve van den Eng. konsul te hebben uitgeplunderd, zijn zij in de bergen geweken, om van roof te leven. Die in 't kamp zijn overgebleven, schijnt generaal *Beatson* evenmin te zullen kunnen disciplineren als generaal *Yussuf* het heeft kunnen doen. Niettemin waren er op nieuw 700 rekruten aangekomen, Arabieren en Afghanen, die zijn begonnen met het plunderen van eene bakkerij. Men wijt voor een goed deel den ongelukkigen loop der zaak aan de zorgeloosheid van generaal *Beatson*.

— De *Times* geeft een overzigt van een geschrift van een Rus, den heer *Tengoborski*, over den toestand des handels en der nijverheid in Rusland. Volgens dien schrijver is de uitvoer van granen uit dat Rijk tot een onbeduidend cijfer gedaald, terwijl 3422 schepen ten jare 1848 een grooteren voorraad granen dan de Vereenigde Staten uitvoerden. De invoerhandel heeft in geregelde mate geleden. Alle voortbrengselen der nijverheid zijn tot een bovenmatigen prijs gestegen. De Engelsche en Fransche werklieden hebben Rusland verlaren, waar men dientengevolge de werktuigen niet goed meer herstellen kan. Engelsche en Belgische steenkolen worden niet meer aangevoerd. Gedurende een groot gedeelte des vorigen winters was Petersburg zonder gas en de groote ijzersmelterij te Catharinenbergkoff heeft met werken moeten ophouden. De *Times* trekt uit dit alles het gevolg, dat Rusland veel meer door den oorlog geleden heeft dan Engeland, hetwelk reeds de grondstoffen, welke het uit Rusland trok, ontberen kan, en die uit andere gedeelten van Europa en uit Turkije ontbiedt.

ASSEN, 1 Augustus.

Wij berigten aan onze geabonneerden en verdere belanghebbenden in de kantons Assen en Hoogeveen, dat in deze en de volgende week iemand zal rondgaan, om de abonnements- en advertentie-gelden op te halen.

— Zoowel hier als in naburige plaatsen neemt de aardappelziekte toe. Het vochtig- warme weder draagt daartoe bij.

— Op de jaarmarkt, den 25 Julij te de Wijk gehouden, waren aangebragt 68 koeijen en 38 varkens; de eersten golden van ƒ 35-″ tot ƒ 110-″ en werden tot verhoogde prijzen gezocht, de laatsten golden van ƒ 7-″ tot ƒ 32-″; daarin was matig handel.

— De te Zwolle bestaande Zwolsche stoomboot-maatschappij heeft van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken dezer dagen vergunning verkregen tot het oprigten eener schroefstoombootdienst tusschen Zwolle en Meppel, vice versa, langs het Zwarte water en het Meppeler diep. Bij deze concessie, door den Minister voorloopig, en in afwachting der definitieve vergunning verleend, is bepaald, dat vóór het in werking brengen der dienst: *a*) eenige proefreizen moeten worden gedaan; *b*) de voor de dienst bestemde boot door HH. Ged. Staten van Overijssel en Drenthe moet worden goedgekeurd, en *c*) de ondernemers aansprakelijk zijn voor alle schade, welke zij aan kaden, rivierwerken als anderzins mogten toebrengen; zullende zij steeds gehouden zijn, om bij het voorbijkomen daarvan hunne vaart te verminderen of, zoo noodig, te stoppen. *Pr. Ov. Ct.*

— Zondag morgen tusschen 3 en 4 ure, ontstond te Willemsoord, gem. Steenwijkerwold, een hevig onweder, waardoor de woning van *Elsinger*, zijnde een zoogenaamd wevershuisje, is getroffen, echter gelukkig zonder aan het gebouw eenig nadeel te berokkenen, daar het den schoorsteen is ingeslagen en door de glasruiten weêr uitgegaan, na evenwel vooraf een weefgetouw uit elkander gerukt en aan een ander min of meer schade te hebben toegebragt. Brand is er niet door ontstaan en heeft het verder dan ook geene onheilen ten gevolge gehad. *Steenw. Ct.*

* **Erm, 27 Julij.** Gisteren heeft er op den weg naar 't Hoogeveen, een geval plaats gehad, dat de treurigste gevolgen had kunnen hebben.

De landbouwer *L. M.*, te Noordsleen komt met den wagen van de markt te Hoogeveen. Op den zoogenaamden Mantinger dijk geraakte hem het leidsel onder den disselboom. Hij wil één der paarden een weinig aanzetten, om 't leidsel weder los te krijgen, en ziet, daar beginnen beide paarden uit alle kracht te loopen. *L.* kan ze onmogelijk ophouden, en evenmin sturen. De paarden naderen meer en meer den diepen sloot aan den kant van den dijk, tot eindelijk de wagen er van boven in stort. Bij geluk blijven nu de paarden staan. De drie manspersonen weten zich spoedig te redden; maar de zuster van *L.*, een meisje van om de 18 jaren, dat zich mede in den wagen bevond, zoude, zonder twijfel, verdronken zijn, ware zij niet door een der andren nog in tijds gered. Haar oorijzer heeft men uit den modder weder moeten opvisschen, gelijk veel meer ander goed, dat in den wagen was geweest.

* **Appelscha, 29 Julij.** Heden middag terwijl *Teunis Broekstra* en zijne huisgenooten aan tafel zaten te eten, sloeg de bliksem in 't zelfde vertrek den schoorsteen in en onder door den muur achter de plaat weer uit. De borden, die voor den schoorsteen stonden, vielen er af, en de menschen van hunne stoelen en in zwijm. Een der stoelen is nog verpletterd, en de man schijnt het eene been geschroeid te hebben, althans hetzelve was geheel met blaren bezet. Meerdere ongelukken zijn er niet door veroorzaakt.

* **Stads-kanaal, 30 Julij.** Door het aanhoudende natte weder rijst de turf hier zoo, dat de fabrijksturf al voor ruim ƒ 100-″ is afgescheept door den heer *Joh. van der Tuuk*; waarlijk een hooge prijs, die niemand sedert 1829 en 1830 mag heugen.

De weduwe *L.* alhier, met name *M. A. van der Z.*, wil, naar men zegt, binnen kort, met haar geheel huisgezin, overgaan van de Israëlitiesche tot de Christelijke Afgescheidene godsdienst.

Op de j.l. woensdag te Nieuw-Buinen gehoudene harddraverij, dongen 6 paarden naar den uitgeloofden prijs en premie. De prijs, zijnde een chaisgereide, viel ten deel aan dat van den heer *M. Brinks*, bereden door *F. Thöne*, terwijl de premie, zijnde een pikeurshoofdstel met stang en teugel, ten deel viel aan dat van *W. Bergmeester*, bereden door *J. Boddema*, beide paarden van Nieuw-Buinen. Alles liep in de beste orde af.

De ziekte is alhier ook weer in de aardappels, zoowel in de knol als in 't loof.

* **Smilde, 28 Julij.** Gisteren hadden de timmerlieden van den nieuwen molen van den heer *B. W. Kijmmell* alhier, het muurwerk tot de bestemde hoogte gebragt, n l. 52 voeten, zegge: *tweeënvijftig voeten* beneden de zwikstelling. Zij hielden bij die gelegenheid een pretje en maakten er een grapje bij. Er werd namelijk besloten, dat een der arbeiders, *W. v. d. L.*, zou trekken tegen eenen hond, elk aan eenen kant van de molenwijk. Ieder werd aan een touw bevestigd, en toen aan het trekken. De man, in het volle vertrouwen, dat hij den hond met glans door de wijk zoude halen, vond meer tegenstand dan hij verwachtte, ja, hij naderde zoo zoetjes en zachtjes, zonder dat hij er veel erg in had, de wijk. Omziende was hij reeds op den kant van het water, en met een plomp daar lag hij er in, en werd met een luid hoerah er door gehaald. Men had den hond assistentie verleend van een man of tien. Dat dit het doel van de geheele trekkerij was, laat zich gemakkelijk denken, en dat het niet bij dezen watergang aan lagchen ontbrak, begrijpt ieder.

* **Veenhuizen, 30 Julij.** Met den hooibouw van de eerste snede is het alhier dit jaar gunstig afgeloopen. De opbrengst der klaverlanden was bijna gelijk aan die van het vorige jaar. — Gisteren werd de binnenbevolking voor de eerste keer van dit zomer op nieuwe aardappelen onthaald. Wij zeggen onthaald, en kunnen dit te meer zeggen, dewijl de aardappelen buitengewoon goed van smaak en grootte zijn. Waarlijk, men mag het voor een zegen rekenen, dat men omtrent het aardappelverbouw zulke berigten van hier kan inzenden. — Bij besluit van de permanente commissie te 's Hage, zal men bij de gestichten alhier ook konijnenfokkerijen als elders oprigten. Reeds zoude de heer *Post* van Groningen over het leveren der fokkonijen geraadpleegd zijn. Zoo gaat men voort en zal men blijven voortgaan, hier te bouwen en elders af te breken en omgekeerd.

* **Borger, 31 Julij.** Als iets zeldzaams dient vermeld te worden, dat drie koeijen van *H. Hebels* te Buinerveen gisteren nacht drie kalveren hebben geworpen, welke alle drie tot het vrouwelijk geslacht behooren. — De hooioogst is hier ten einde gebragt en heeft, alhoewel niet ruim, toch de verwachting van velen verre overtroffen. Ook begint de landman zijn koorn te maaijen, hetwelk zich, alhoewel minder hokken dan in vorige jaren opleverende, wat het schudden betreft goed laat aanzien, zoodat men aanvankelijk op een goed roggeverbouw mag hopen. De ziekte in de aardappelen openbaart zich in meest alle akkers, doch bepaalt zich enkel tot de stam, aan de knol ontwaart men tot dusver geen de minste ziekte

* **Hoogeveen, 30 Julij.** Gepasseerde Zaturdag, des avonds ongeveer 6 uur, ontdekte men in het Kanaal in de nabijheid van een vonder te Nieuweroord, gemeente Westerbork, een juk en meer goederen drijven, waardoor men vermoedde, dat daar een onheil was geschied, hetgeen ook bij onderzoek gebleken is werkelijk het geval te zijn, als zijnde daarna het lijk van een meisje, oud ongeveer 22 jaren, uit het water opgehaald.

* Gister voormiddag omstreeks half twaalf uur, is in eene woning op de streek Alteveer alhier in een schoorsteen de bliksem geslagen, waardoor een schoorsteenkleedje in brand is geraakt, hetgeen echter door een der huisgenooten spoedig is gebluscht, zoodat hierdoor geene verdere schade van eenig belang is veroorzaakt, dan alleen, dat er eenige glasruiten zijn gebroken, waaruit misschien de bliksem zijn uitgang heeft genomen.

Meppel, 29 Julij. Te Hoogeveen bestaat thans eene vroeger aldaar niet gekende nijverheid. Voor eenigen tijd begonnen zich eenigen aldaar op het russchen snijden toe te leggen, tot vervaardiging van vloermatten, waarmede het hun zoowel ging, dat deze schijnbaar geringe zaak inderdaad belangrijk is geworden. Een groot aantal lieden houdt zich dagelijks in die uitgestrekte velden daarmede bezig, zoowel vrouwen en kinderen als mannen nemen daaraan deel, en er zijn er die goede sommen gelds met dat bedrijf verdienen, vooral nu dit gewas op vele plaatsen schaarsch en hoog in prijs is. Dit is voor eene veenplaats als Hoogeveen van veel belang, waar voor velen het werk bekrompen wordt, zoodra het turfgraven geëindigd is.

Prov. Ov. Ct.

INGEZONDEN STUKKEN.

VOEDING DER DRENTSCHE HOOFDVAART.

In het slot van het rapport van Gedeputeerde Staten van Drenthe, aan de Staten van dat gewest, nopens de voeding der Drentsche Hoofdvaart, uitgebragt in de jongste zomervergadering, wordt gezegd, dat de voorsteller van het plan van bedoelde voeding, zooals dat door hem ontwikkeld werd in een artikel der Drentsche Courant van 23 September 1854, beweerd heeft, dat de kosten dier voeding waarschijnlijk beneden die van de kosten van het leidingskanaal van Beilen naar Hoogeveen zouden blijven.

Wanneer men dat artikel met aandacht herleest, dan zal men zien, dat er gesproken wordt van een „voorshandsch geloof", en dat de schrijver in het slot zelf verklaart, dat, wat hij aanvoerde, vlugtige denkbeelden zijn.

Hoe kan men nu van zoo iets de volkomenheid eischen, welke Gedeputeerde Staten daaraan willen toegekend zien!

Doch dit daargelaten, komt het ons voor, dat men, om tot eene vergelijking van kosten te geraken, de zaak niet volledig genoeg heeft voorgesteld.

Immers, aangenomen dat het leidingskanaal van Hoogeveen naar Beilen ƒ 60.000 moet kosten, dan is men met de daarstelling nog niet geheel aan het einde der uitgaven.

Die waterleiding moet volgens art. 9 der concessie tot verbetering en verlenging der Hoogeveensche Vaart, in een Kanaal van scheepvaart, van geene mindere afmetingen als de Drentsche Hoofdvaart worden veranderd, zoodra aan de uitvoering van een Scheepvaartskanaal tusschen Assen en Groningen de hand wordt gelegd.

Men behoort dus, om tot de ware kosten te geraken, de som in rekening aan te nemen, welke dat Scheepvaartskanaal zal vorderen, met alle de daarbij behoorende kunstwerken.

Maar dat Kanaal vereischt ook onderhoud.

Men moet dus de jaarlijksche som voor onderhoud, ná vermindering met de waarschijnlijke bate, kapitaliseren, om te voegen bij de kosten van het Scheepvaarts-kanaal, en dan eerst nadert men het juiste cijfer.

Maar er wordt van een ander voordeel geen woord gerept, dat nogtans geenszins onverschillig is voor de Drentsche Kanaalmaatschappij.

Wanneer het leidings-kanaal naar Beilen komt te vervallen, is men vrij in de keuze van het peil voor het bovenpand der Hoogeveensche vaart, en men kan zulks dus voorstellen in het belang van de exploitatie der veenen, in verband met de punten van doorsnijding der stroomen. Dat peil zoude daardoor aanzienlijk kunnen rijzen, en het aanzienlijke cijfer, dat de bate zal aanduiden, welke daardoor de Drentsche Kanaalmaatschappij zal genieten, en dat men niet durft te noemen, zoude moeten bekend zijn, om volledig te kunnen oordeelen, wat de Provincie billijkerwijze zoude kunnen voorstellen, dat van zijde dier Maatschappij in de kosten gedragen werd.

Het losmaken van de knoop, waarvan Gedeputeerde Staten gewagen, bepaalt zich dus niet alleen bij het leidingskanaal, maar is onafscheidelijk verbonden aan alle de baten, welke daarvan het gevolg zijn, zoo men zich op het terrein van financieele berekening begeeft.

Het is vreemd, — en daarom werd noodzakelijk aan te voeren, hetgeen voorafging — dat uitsluitend de provincie als eenig contribuërend in het rapport in aanmerking komt, en daarin zal wel het defectueuse der berekening van kosten te zoeken zijn, welke volgens dat rapport de provincie zoude moeten dragen.

Ondernemers begeeren teregt alleen met de provincie in aanraking te komen, maar dit sluit niet in, dat van die zijde alleen het kapitaal verwacht wordt.

Hoe het zij, de afloop der zaak is te bejammeren, waarbij over eene zoo belangrijke aangelegenheid als is de voeding der Drentsche Hoofdvaart, met eene ongemeen zeldzame snelheid beslist is, zonder nadere wisseling van denkbeelden met ondernemers.

Te betreuren is zulks voor den aanleg van het Kanaal van Assen naar Groningen, dat met de voeding van het Kanaal van Hoogeveen naar Beilen niet zoo volkomen zal gebaat zijn, ofschoon dezelve steeds van zeer hooge waarde voor dat Kanaal blijft, niet alleen uit het oogpunt van waterhoogte op het bovenpand der Hoofdvaart, dat mede het belang van dat Kanaal is, maar ook met het oog op de mindere consumtie aan brandstof bij het bovenste stoomgemaal, dewijl het oogenblik van werking vertraagd wordt, in gelijke verhouding, als de daling tot meer dan 15 duimen onder peil onwaarschijnlijker wordt.

Men zal zich van verdere opmerkingen onthouden, alzoo de beslissing in deze zaak reeds genomen is; — tot het bovenstaande achtte men zich om velerlei redenen gedrongen.

B.

Mijnheer de Redacteur!

Tot wegneming van verkeerde indrukken, welke soms den belanghebbenden konden schaden, en verdienste verdonkeren, verzoek ik UEd. deze regelen ter rectificeering van het berigt uit Dalen te willen plaatsen; het betreft het inslaan van den bliksem in den molen van *van Tarel* alhier. Wij, die een oogenblik later op de plaats waren, en met meer anderen tot boven in den molen ons begaven, zijn overtuigd, dat UEds. berigtgever uit Dalen niet goed onderrigt was.

De as is gebarsten en onbruikbaar, de zwikstelling gebroken, de ring waarop de kap draait almede enz. enz.; zoodat de molen onbruikbaar is, en wel degelijk was er brand, heden nog genoeg zigtbaar; de bewoners van Coevorden, en de Haagsche brand-assurancie hebben het aan de onverschrokkenheid en tegenwoordigheid van geest van *H. L. Schoe*, zoon des molenaars te danken, dat de molen niet is afgebrand; hij toch was het die een oogenblik, na dat de bliksem, vóór hem en de andere aanwezigen langs een uitweg boven de benedendeur gezocht, en daar de planken verbrijzeld had, zich in aller ijl naar boven begaf, daar hij licht zag op de tweede verdieping. Daar gekomen, brandde reeds een stijl, en terwijl allen nog van schrik roerloos stonden, snelde hij reeds naar boven met water en bluschte den brand, de bliksem is alzoo ook niet enkel in den grond geslagen.

COEVORDEN *Uw Correspondent.*

DE VERTELLER ENZ.

ALLERLEI.

De Eco dell Italia bevat de volgende bijzonderheden omtrent een waar aartsvader, die niet ver van Rio Janeiro woont. Hij is een 109 jarige slaaf, die 249 kinderen in onderscheidene geslachten heeft. Hij heet Francisco Tomas Siloa, werd in 1747 te Mina Garæs geboren, en heeft 14 gehuwde zonen, die 160 kinderen gehad hebben. Deze kleinkinderen hebben zelve 70 kinderen gehad, die nu 5 kinderen hebben, over het geheel 249 en 4 geslachten. Siloa heeft van den Keizer een geschenk ontvangen. Hij is een sterk man, die dagelijks nog een belangrijke afstand aflegt.

—

De plantentuin te Parijs was dezer dagen het tooneel van een belangwekkend voorval, dat aan de geschiedenis van Androcles en zijnen leeuw doet denken. In eene der kooijen voor de wilde dieren bevindt zich een wolf uit Noorwegen, die zoo gevaarlijk is, dat geen der oppassers dien durft naderen. Is het uur der voeding gekomen, dan plaatst men zijne spijze in eene aangrenzende kooi, die ledig blijft, waarna men de schutting ophaalt. Voor eenigen tijd, terwijl het dier van de eene in de andere kooi overging, viel de schutting neder en wondde het ernstig. Toen het genezen was scheen het nog wreeder van aard geworden te

CORRESPONDENTIE.

Het nadere stuk van onzen Correspondent uit Coevorden over het inslaan van den bliksem in den molen aldaar in het volgend No.

ADVERTENTIEN.

Ons geliefd jongste kind LUCIA ALEIDA werd ons heden, in den ouderdom van ruim 2½ jaren, door den dood ontrukt.

DALEN den 24 Julij 1855.

Mr. J. A. TEN HOLTE.
A. H. TEN HOLTE—KIJMMELL.

Eenige kennisgeving.

Op den 25sten dezer overleed tot onze bittere droefheid onze eenige dochter AAFKE, in den ouderdom van bijna 29 jaren.

ASSEN, 31 Julij 1855.

S. GRATAMA.
J. G. O. GRATAMA—KIJMMELL.

Eenige kennisgeving.

Wegens het op reis zijn van familiebetrekkingen buiten 's lands wordt dit berigt nu eerst medegedeeld.

Het GEMEENTE-BESTUUR te *Smilde*, Brengt ter kennis van de Belanghebbenden, dat de OVERTOGT over de zoogenaamde

PIETER-HUMMELSBRUG

over de HOOFDVAART te *HOOGERSMILDE*, zoo met **RIJTUIG** als anders, **VOOR EEN IEDER OPENSTAAT**; en dat daarvan VRIJ en ONGEHINDERD, ZONDER BETALING VAN TOL, algemeen gebruik kan worden gemaakt.

SMILDE, 27 Julij 1855.

Het Gemeente-Bestuur vd.,
H. VITRINGA DE WAL.
Van zijnentwege,
H. BAKKER.

Programma

der

TENTOONSTELLING EN KEURING VAN

VEE,

welke door het Genootschap ter bevordering van den LANDBOUW in Drenthe zal gehouden worden te Hoogeveen op Woensdag den 22 Augustus 1855.

1o. Alle hengstehouders in de Provincie worden uitgenoodigd, hunne HENGSTEN ouder dan twee één tweede jaar ter Tentoonstelling en keuring aan te bieden. Voor iederen aldus tentoongestelden Hengst, die bij de keuring door het Genootschap geoordeeld wordt de voldoende vereischten van een SPRINGHENGST te bezitten, wordt eene schadeloosstelling voor de genomene moeite aan den aanbieder van *f* 1.,, per uur afstand, voor heen en terug te zamen, toegekend.

Behalve deze schadeloosstelling worden aan de *Springhengsten* toegekend vijf premiën, als:

1e premie *f* 40.,,
2e premie - 35.,,
3e premie - 30.,,
4e premie - 25.,,
5e premie - 20.,,

Verder worden de volgende premiën uitgeloofd:

2o. Voor de *jonge Hengsten*, tusschen de een en twee en een halfjaar oud, die geacht kunnen worden later de vereischten van Dekhengsten te zullen bezitten, drie premiën, als:

1e premie *f* 40.,,
2e premie - 35.,,
3e premie - 30.,,

3o. Voor de *Hengsteveulens* die geacht kunnen worden later als Dekhengsten geschikt te zullen zijn, drie premiën, als:

1e premie *f* 15.,,
2e premie - 10.,,
3e premie - 5.,,

De Hengsteveulens moeten met de Merriën ter mededinging worden aangeboden.

4o. Voor de *Fokmerriën* drie premiën, als:

1e premie *f* 40.,,
2e premie - 25.,,
3e premie - 15.,,

onder voorwaarde, dat deze premiën niet zullen worden uitgereikt, vóór dat ten genoege van het Bestuur van het Genootschap blijke, dat de Merriën òf dragtig zijn, òf binnen het jaar een Veulen hebben voortgebragt.

5o. Voor de *Merriepaarden* beneden de vijf jaren twee premiën, als:

1e premie *f* 25.,,
2e premie - 15.,,

6o. Voor de *Stieren*, die niet meer dan éénmaal gewisseld hebben, vier premiën, als:

1e premie *f* 25.,,
2e premie - 20.,,
3e premie - 15.,,
4e premie - 10.,,

7o. Voor de *Koeijen*, melkgevende of dragtige, drie premiën, als:

1e premie *f* 20.,,
2e premie - 15.,,
3e premie - 10.,,

8o. Voor de *Weiderunderen*:

eene premie van - 10.,,

9o. Voor de *Beeren*, twee premiën, als:

1e premie *f* 10.,,
2e premie - 5.,,

10o. Voor de *Mötten* of *Zeugen*, twee premiën, als:

1e premie - 6.,,
2e premie - 3.,,

11o. Voor de *Rammen*, Heideschapen, twee premiën, als:

1e premie *f* 6.,,
2e premie - 3.,,

Geene premiën zullen worden uitgekeerd, tenzij de voorwerpen premiewaardig zijn.

Het Bestuur herinnert aan de bepaling van het laatste gedeelte van artikel 25 van het Reglement des Genootschaps, luidende: „ Het Hoofdbestuur zal zooveel mogelijk zorgen, dat geen ander Vee dan dat, hetwelk ten minste zes maanden in de Provincie is geweest en aan ingezetenen dezer Provincie toebehoort, ter mededinging worde toegelaten, terwijl ieder zal moeten bewijzen, alvorens hem de premie zal kunnen worden uitgereikt, *drie maanden* eigenaar van het bekroonde Vee te zijn geweest."

Het Bestuur noodigt verder een ieder uit, die een nieuw of minder bekend werktuig, geschikt voor den Drentschen Landbouw, mogt bezitten, hetzelve naar de voormelde plaats der tentoonstelling te zenden, mits hiervan 14 dagen voor den bepaalden dag aan den Voorzitter kennis gevende. Gelijke uitnoodiging wordt gedaan aan een ieder, die iets betrekkelijk den Landbouw, der bezigtiging waardig, wenscht in te zenden.

Het Genootschap behoudt zich voor, om aan zoodanige inzenders, wier ingezonden voorwerpen door nieuwheid of mindere bekendheid en tevens door doelmatigheid en bruikbaarheid voor den Drentschen Landbouw uitmunten, hetzij premiën in geld, hetzij getuigschriften toe te kennen.

Wordende mitsdien alle eigenaren van opgemeld Vee in deze Provincie uitgenoodigd, hetzelve op den 22 Augustus e. k., des voormiddags voor negen uur te Hoogeveen ter keuring of ter mededinging naar opgenoemde premiën aan te bieden; terwijl degene, welke een werktuig als hierboven bedoeld of andere voorwerpen, betrekkelijk den Landbouw en der bezigtiging waardig, mogten bezitten, worden verzocht, deze voor evengenoemden tijd, ter medewerking tot bereiking van het doel, hetwelk het Genootschap zich voorstelt, te doen aanbieden.

Assen, 21 Mei 1855.

Namens het Hoofdbestuur van het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in de Provincie Drenthe,

De Secretaris,
J. A. WILLINGE GRATAMA.

BURGERLIJKE STAND.

MEPPEL, 20—27 Julij. *Ondertr.* L. Carsten met M. P. Slot; J. Paddinge met A. Dolstra; J. Arendshorst met T. Dikke; Lavet met W. Brandligt. — *Bev.* G. Geskus geb. Oosterveen van z. — *Overl.* A. Aarsen, 62 j., wed. van P. Beest; B. Ster ml. 54 j.

HOOGEVEEN, 22—29 Julij. *Ondertr.* B. Mol met H. Smid. — *Geh.* J. Troost met K. Robaard. — *Bev.* C. Steenhuis geb. Koster, van z.; G. Gort geb. Veldman, van z.; G. Slot geb. Nsingh, van d. — *Overl.* A. Lunenborg, vl. 2 j. en ruim 3 m.; J. Tita, echtgenoote van A. B. Cleijne, 65 j.

COEVORDEN, 22—29 Julij. *Ondertr.* H. Homelrijk met Frank. — *Overl.* Gerrit Jan Supheert, 5 m.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 31 *Julij.*

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	*f* —.—	Boekweit, zand	64 N.pd.	*f* 7.5
„ N. Oml.	70 „	„ 13.35	„ „	66 „	„ 7.9
dito.	72 „	„ 14.10	„ veen	64 „	„ 7.2
„ „ Old.	70 „	„ 13.15	„ „	66 „	„ 7.6
„ „ „	72 „	„ 13.80	Paardeboonen. .	*f* 8.25	à 8.5
Rogge, N. Inl.	64 „	„ 8.55	Groene Erwten. „	—.—	à —.—
„ „ „	66 „	„ 9.05	Graauwe „	„ 0.00	à 00.00
„ „ „	68 „	„ 9.55	Koolzaad . . .	*f* 00.00	à 00.00
Haver, N. dikke	40 „	„ 4.15	Gort, grove . „	10.25	à 10.5
„ „	42 „	„ 4.35	Gort, parel . „	14.00	à 14.6
„ Voer	36 „	„ 3.70	Olie, raap per vat	54.50	à —.—
„ „	40 „	„ 4.10	Raapkoeken.		à —.—
„ Zwarte	36 „	„ 3.55	Lijnkoeken	—.—	à —.—
„ „	40 „	„ 3.95	Boter ¼ ton. . . .	—.—	à —.—
Garst, N. wint.	54 „	„ 5.55	Boter ⅛ „		à —.—
„ „ „	56 „	„ 5.95			
„ „ zomer	56 „	„ 0.—			
„ „ knob.	60 „	„ 6.30			

Tarwe slap, en als voren moeijelijk te plaatsen. — Rogge i lager afgegeven. — Boekweit in een doen. — Winter-Garst cent lager verkocht. — Knobbe in een doen. — Haver weinig kooplust, en was niet dan iets lager te plaatsen. — Boonen in een doen. — Gort stil. — Heden waren er ongeveer lasten Aveelzaad ter markt, ongelijk van droogte, hetwelk al genoteerd naar deugd is verkocht.

STEENWIJK, 30 Julij. Rogge *f* 9,75 a *f* 10,75. — Boekweit *f* 0,00 a *f* „—. — Boter per ⅛ ton *f* 21.00 a *f* —,—.

ZWOLLE, 27 Julij. Tarwe *f* 15,25 a *f* 15,00. — Rogge *f* 10,75 a *f* 10,00. — Boekweit *f* 10,20 a *f* 8,60. — Aardappelen *f* 2,50 a *f* 2,00. — Boter per ⅛ ton *f* 21,50 a *f* 20,50; per *f* 1,10 a *f* 0,95.

OLDEMARKT, 28 Julij. Boter ¼ v. *f* 43.75 a 00.00.

HEERENVEEN, 21 Julij. Rogge *f* 10.10. Boter p. ¼ v. *f* 43.50

NOORDWOLDE, 26 Julij. Rogge *f* 10,10 a *f* 00,00. — Boter p N. ₰ *f* 0.94 a *f* 0.92.

AMSTERDAM, 28 Julij. TARWE flaauw; alleen bij kleinigheden verkocht: 127. 128 ₰ bonte Poolsche *f* 485, 490. — ROGGE lusteloos; alleen bij gerijven verkocht: 125 ₰ Rostock *f* 314; 121 ₰ Donau *f* 300, 120, 122 ₰ Pommer *f* 295, 302. — GARST als voren; 113 ₰ Deensche *f* 203. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT onveranderd; 112 ₰ Holsteinsche *f* 25 KOOLZAAD onveranderd: op 9 v. Olie in Oct. £ 91½. LIJNZAAD slap; 102, 103 ₰ Libau *f* 11⅞; 107. 108 ₰ di *f* 12⅛. — RAAPOLIE traag; op 6w. *f* 55½; Vliegend *f* 54 1o. Sept., Oct. en Nov. *f* 52. ⅛, ¼; Dec. *f* 52. — LIJNOLIE stil; op 6w. *f* 44; Vliegend *f* 42, ¾, ½; 1o. Sept. *f* 42 Oct. *f* 43¼, Nov. en Dec. *f* 43½; Maart. April en Mei *f* 44 HENNEPOLIE op 6w. *f* 47¾; Vliegend *f* 46½. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 100. — LIJNKOEKEN per stuks *f* 13½ a 16. — MOUTWIJN *f* 18 per vat cont weinig vraag. — JENEVER 100 % Amst. proef *f* 22 a per vat cont.

Veeprijzen.

GRONINGEN, 31 Julij. De aanvoer van runderen kon den niet groot genoemd worden. De hoogste prijzen werden vroegmelkte koeijen en vaarsen besteed, en meest gezocht vreemde kooplieden. Vaalmelkte koeijen in een doen. Schapen en lammeren vrij wel aangevoerd en de verkoop willig. Varkens omstreeks 150 verkocht tot hooge prijzen, biggen *f* 4 tot *f* ouden van *f* 25 tot *f* 45.

LONDEN, 27 Julij. Runderen gevraagd, maar de prijzen vorigen Maandag worden niet willig betaald. Schapen en lammeren meer aangevoerd, maar de handel is niet levendiger. Go kalveren overvloediger en lager in prijs, 4 sh. a 5 sh. 2 d.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 30 *Julij.* 1855.

			GEBLEVEN.				GEBLEV
Nederl. W. S.	2½	pct.	63⅜	*Polen*, Oblig.	4	pct.	70
„ „	3	„	75½	*Spanje.* Oblig.	1	„	18
„ „	4	„	93⅜	Obligatiën	3	„	37
Amort. Synd.	3½	„	90	Binnenl.	3	„	30
Handelm.	4½	„	125	Amortisable			4¼
O. I. Leening	4	„		Bewijz. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	68
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	103⅛	„ Metal.	5	„	61
Dito 1828/29	5	„	102	„ „ N.	5	„	73
Cert. 1831/33	5	„		„ „	2½	„	31
Dito 1840	4	„	78¼	*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	77 13/16	Rothschild	2½	„	51
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	39
Cert. van dito	6	„		„	4		
				Amerika Bank-Act.			2⅝

zijn en wilde niet meer in de etenskooi overgaan. De honger maakte de wolf woedend en men voorzag de noodzakelijkheid om hem dood te schieten. Midderwijl werd het dier door velen bezigtigd en onder anderen ook door zekeren jongen officier, Louis W. genaamd. Op het zien van dezen laatsten gaf de wolf teekenen van de grootste vreugde, kwam naar de tralien en lekte de plaats waar de officier zijne hand had geslagen. Deze vroeg om in de kooi gelaten te worden, en om te doen zien dat hij niets te vreezen had, stak hij zijne hand door de tralien en de wolf lekte die. In de aangrenzende kooi gekomen liet hij de schutting ophalen, riep het dier, dat met graagte het voedsel nuttigde en begon het te streelen. De scheiding was smartelijk, en om behoorlijk weg te komen, was de officier verpligt den wolf zijne ledige porte-monnaie tot aandenken te laten. Voor ettelijke jaren was de wolf, toen nog jong, bij het overvoeren naar Parijs toevallig gewond. Men zond het dier naar de veeartsenijkundige school te Alfort, en Louis W., destijds kweekeling in die school, was met zijne genezing belast. Hieruit laat zich de genegenheid van het dier voor dien heer verklaren, eene genegenheid, die met de jaren niet was vergaan.

—

Sedert langen tijd was de 120-jarige olifant te Parijs, vroeger behoord hebbende tot de menagerie van den heer Wonbwell, buiten staat zich van de plaats te bewegen, ten gevolge van ongemak aan de beenen. Men besloot dus hem van kant te maken en er werden hem tot dit einde groote hoeveelheden chloroform en Pruissisch zuur toegediend, doch daar deze zonder uitwerking bleven, werd hij door geweerschoten en het openen der slagaderen van het leven beroofd.

—

De politie te Londen heeft een der stoutste en uitgebreidste diefstallen ter algemeene kennis gebragt welke gedurende de laatste jaren, in die stad gepleegd werden. Toen de heer Barbes, juwelier en horologiemaker in Cheapside, laatstleden zaturdag avond zijnen winkel goed gesloten had, nam hij, als naar gewoonte, de sleutels naar zijne aan de overzijde liggende woning mede. Maar de dieven, die vermoedelijk tot eene geoefende bende behooren, staken het slot der deur bij den drukker Teulon, die naast genoemden winkel woont, open, sloten die deur van binnen digt, boorden eene binnendeur open ligtten op de eerste verdieping eene plank uit den vloer, en lieten zich toen met touwen naar beneden zakken, bedekten toen de vloer met oude kleederen en hoeden, om te beletten dat het vallen der steenen gehoord zou worden, en baanden zich toen door een tweesteens muurtje open te hakken, den toegang tot den winkel van den heer Barbes. Toen deze nu den volgenden morgen met zijn winkelbediende binnenkwam, vond hij, tot zijnen grooten schrik, alles in de vreeselijkste wanorde, horloges, ringen en juweelen her- en derwaarts verstrooid, waarop hij de politie inriep, die terstond procesverbaal opmaakte.

—

De aard van den phosphorus, die bij het fabriceeren van lucifers gebruikt wordt, veroorzaakt allerlei soort van ongelukken. De phosphorus dampen veroorzaken bij de werklieden aandoeningen in het onderste kakebeen en aanhoudende hoest; zij zijn nadeelig voor teringachtige mensc Van die personen, welke belast zijn met het indoopen lucifers in de phosphorieke deeg, stijgt lang nadat zij d briek verlaten hebben, des nachts een lichtgevend ga hunne borst op. Het is een vergift, dat veel ongelukken oorzaakt en menigmaal dient om misdaden te begaan. gevolge van deze groote bezwaren, gevoegd bij de ge kelijkheid waarmede de lucifers bij eene lage temper op de minste aanraking vuur vatten en menigmaal brand oorzaaken, heeft een scheikundige, de heer *Schrotter* middel uitgedacht en ontdekt om den phosphorus onsch lijk te maken. Het is voldoende dien gedurende versch ne dagen bij eene bijna kokend heete temperatuur onder ter te houden. Op die wijze zal de phosphorus in van wit, rood en in plaats van zacht, hard worden houdt alsdan op een vergift te zijn. Men heeft daar op honden de proef genomen, op welken zulks bijna uitwerking had, terwijl eene hoeveelheid gewone phosp meestal den dood ten gevolge heeft. In plaats van bij de ge ste warmte, in de zon of in eene door een schoorsteen warmde plaats enz. vuur te vatten, ontvlamt de roode phorus eerst door eene drooge wrijving of bij eene te tuur van 150 graden. De gewone phosphorus verspre de aanraking eene onaangename en verstikkende luc roode phosphorus daarentegen is, zelfs in de warmte keloos.

GEDRUKT BIJ GRATAMA TE ASSEN.

De heer *van der Vlies*: Ik zou dan voorstellen, dat wij ons tot de Regering wendden, ten einde door deze de zaak werd afgedaan; de zaak komt anders langzamerhand geheel in slaap en tot verjaring. Met de Dedemsvaart heeft een gelijk geval plaats gehad; het bestuur was nalatig in het voldoen aan hare verpligtingen; de Provincie heeft toen de vaart overgenomen, en heeft daarmede goede zaken gedaan; zoo er kwestie van kon zijn, dat de Provincie Drenthe de Hoogeveensche vaart overnam, dan zou het wenschelijk zijn, dat zulks hoe eerder hoe beter gebeurde. Toen bij de Prov. Staten in der tijd behandeld werd het punt, om voor de Provincie deel te nemen in deze Maatschappij, werd er gezegd, dat deze onderneming voor Drenthe van zoodanig gewigt was, dat de Provincie daarmede zou staan of vallen. Sedert dus de Maatschappij in verzuim is en de onderneming in duigen dreigt te vallen, moet men aannemen, dat de Provincie steeds wankelende is; aan dezen toestand, Mijne Heeren, moet hoe eerder hoe beter een einde komen; ik zou dus voorstellen, dat aan Ged. Staten werd opgedragen, om zoodanige maatregelen te nemen, als zij zullen vermeenen te behooren, om de afdoening der zaak te bespoedigen, en om in de najaars-vergadering nopens het gevolg daarvan te rapporteren.

De *Voorzitter*: Ik kan aan de vergadering mededeelen, dat de afdoening van deze zaak is opgehouden door de indiening van een nader plan door den heer *de Quartel* voor het kanaal van Assen naar Groningen, daar ingevolge dit plan de waterleiding van Hoogeveen naar Beilen, van welker daarstelling de Drentsche Kanaal-Maatschappij heeft verzocht te worden ontslagen, overbodig zou worden. Daar dit plan nu wordt onderzocht, en daaromtrent weldra eene beslissing zal worden genomen, zoo mag men eene spoedige beschikking ten aanzien van de zaken van evengenoemde Maatschappij verwachten; meer dan waarschijnlijk zal dit voor de najaars-vergadering plaats hebben.

Ten aanzien van art. 9: *Wachtgeld voor den voormaligen Inspecteur der wegen en waterlossingen in Drenthe*, *Mr. H. Homan te Rolde*, *over* 1856, vraagt de heer *van der Wijck* het woord en zegt: Ik voor mij kan dezen post niet toestaan; het is eene uitgave, waartoe de Provincie niet verpligt is; ik stel daarom voor, om dezen post te roijeren.

De heer *Blom*: Ik wilde wel weten, waarom de heer *van der Wijck* geen bezwaar heeft gehad tegen den vorigen post: *Pensioenen der voormalige provinciale voetboden* en wel tegen dezen post.

De heer *van der Wijck*: voor de gratificatie aan den voormaligen Inspecteur is en wordt niets verrigt; de Provincie heeft daarbij geen belang en is daartoe niet verpligt.

De heer *Blom*: Dit is geen antwoord op mijne vraag, Mijnheer *van der Wijck*!

De heer *van der Wijck*: Met de voetboden is het een geheel ander geval, als met den voormaligen Inspecteur der wegen. De voetboden hebben voor het pensioen hunner weduwen laten staan; hun tractement was f 500-»; daarop werd jaarlijks, zoo ik meen, f 130-» ingehouden; dus wordt nagenoeg hetzelfde aan hen uit hun eigen geld terugbetaald.

De *Voorzitter*: Ik moet aan den heer *van der Wijck* opmerken, dat dit geld het eigendom van de voetboden was, en geheel en al onder hen is verdeeld, toen hunne bediening is opgehouden.

De heer *Pelinck*: Dezelfde vraag, die de heer *Blom* aan den heer *van der Wijck* gedaan heeft, zou ook als aan mij gedaan kunnen beschouwd worden, en ik meen dus daarop, voor zoover mij aangaat, te moeten antwoorden. Aan de voetboden is pensioen verleend, en ieder lid moet de eenmaal door de Staten genomene besluiten eerbiedigen. De gratificatie is een post, welke telkens slechts voor een jaar geldt, en ten anderen is het mogelijk, dat men geen bezwaar heeft tegen het verleenen van pensioenen aan de voetboden, maar wel tegen het toestaan van eene gratificatie aan den Inspecteur; ieder heeft daaromtrent zijn individueel gevoelen; ik heb het mijne bij vroegere gelegenheden ontwikkeld; ik wil ook niet het beginsel huldigen, om eene gratificatie alle jaren op nieuw te verleenen.

De heer *Sluis*: Ik had de heer *van der Wijck* willen inlichten omtrent de gelden, door de voetboden voor pensioenen hunner weduwen bijeengebragt; zulks is evenwel door den heer Voorzitter geschied; ik wil echter ook thans nog op een ander punt terugkomen. De heer *Pelinck* heeft zich in het vorige jaar, in het door hem toen gevoerd betoog, dat deze post niet ter begrooting diende te

worden toegelaten, beroepen op art. 107 der Prov. wet, als waarin geen post als de onderwerpelijke zou zijn opgenoemd; maar in fine worden vermeld »*uitgaven, in het provinciaal belang noodig*;" hierover is het oordeel aan de Staten gelaten; deze moeten beoordeelen, of zij, om steeds goede ambtenaren te kunnen krijgen, zich niet het lot behooren aan te trekken van hen, die buiten hun schuld buiten hunne betrekking, buiten hun bestaan zijn geraakt. Ik weet ook waarlijk niet, waarom men aan de voetboden zou toestaan, wat men aan den Inspecteur der wegen weigert, beiden verkeeren in hetzelfde geval. Ik geloof, dat het onbillijk zou zijn, zoo aan den heer *Homan* de gratificatie ontnomen werd. Het zou aan de heeren *van der Wijck* en *Pelinck* ook moeijelijk vallen, om eene stad of eene provincie aan te wijzen, waar men het niet eene morele verpligting acht, om in het lot van buiten hun schuld uitgevallen ambtenaren te voorzien; voor mij bestaat er zoodanige morele verpligting wel degelijk.

De heer *Pelinck*: De heer *Sluis* heeft mij in het vorige jaar blijkbaar niet begrepen; ik heb toen ook gezegd, dat deze post niet was in het Provinciaal belang, en ik geloof zulks nog bepaald; ik eerbiedig eens anders gevoelen, maar ik kan het niet over mij verkrijgen, dezen post goed te keuren; ieder moet weten wat hij doet.

In omvraag gebragt zijnde, wordt deze post met 21 tegen 17 stemmen aangenomen, terwijl de heer *L. Homan* zich buiten stemming houdt. Tegen zijn de heeren *van der Wijck*, *van Veen*, *Alingh*, *Pelinck*, *Caspers*, *van der Vlies* en *Hoenderken*.

Genaderd zijnde tot art. 13 van Hoofdstuk VIII: *Tot aanmoediging van het lager onderwijs*, zegt de Voorzitter: Ik stel voor om dezen post aldus te lezen: *Tot aanmoeding en verbetering van het lager onderwijs, ter beschikking van Ged. Staten.*

Met algemeene stemmen wordt dienovereenkomstig besloten.

De behandeling van Hoofdstuk IX: *Onvoorziene uitgaven*, wordt, op voorstel van den Voorzitter, uitgesteld tot na de afhandeling der uitgaven.

Thans komen de *Uitgaven* in behandeling.

Ten aanzien van de nieuwe posten, onder de artt. 4, 5,

6 en 7 van Afd. I, Hoofdst. II, voorkomende, heeft de Commissie eene aanmerking gemaakt.

Deze artikelen luiden als volgt:

Art. 4. 6 opcenten op de hoofdsom der belasting op de gebouwde eigendommen, ter gedeeltelijke voorziening in de uitgaven voor rentebetaling en aflossing der kapitalen, ten laste der Provincie opgenomen, en voor de bijdrage ten behoeve van de gemeenten Coevorden en Dalen, tot de kosten van daarstelling van een kunstweg tusschen Coevorden en Dalen *f* 1798.52.

Art. 5. 6 opcenten, tot het bij art. 4 omschrevene doel, op de hoofdsom der belasting op de ongebouwde eigendommen *f* 5337.03.

Art. 6. 4 opcenten, ten zelfden einde, op de hoofdsom der belasting op het personeel, over het dienstjaar loopende van 1 Mei 1856 tot ultimo April 1857 *f* 2744.64.

Art. 7. 2 opcenten, tenzelfden einde, op de hoofdsom van het patentregt, over het dienstjaar loopende van 1 Mei 1856 tot ultimo April 1857 *f* 598.47.

De Commissie stelt dienaangaande in haar rapport voor:

»1. te doen vervallen,

a. de verhooging der opcenten op het personeel bij art. 6 voorgedragen en het getal opcenten bij dat artikel tot *twee* terug te brengen.

b. de bij art. 7 voorgedragen heffing van opcenten op het patentregt.

2. de opcenten op de grondbelasting bij art. 4 en 5 voorgedragen van 6 tot 8 te verhoogen.

en 3. om het bedrag der vermeerdering van de inkomsten, daardoor te ontstaan, te doen strekken tot verhooging van dat van den post voor onvoorziene uitgaven, onder art. 1 van Hoofdstuk IX omschreven, hetwelk moet worden erkend, in verhouding tot vorige begrootingen, bijzonder laag te zijn."

De heer *J. Tonckens*: Ik behoorde in de Commissie tot de minderheid; de reden, waarom ik mij niet met het gevoelen der meerderheid kon vereenigen was, dat de oorzaak van de vermindering van den post voor onvoorziene uitgaven is gelegen in de subsidie voor den kunstweg van Dalen naar Coevorden; deze kunstweg strekt voornamelijk ten voordeele van de nijverheid, van hen, die personeel en patent betalen, en ik oordeel dus, dat ook deze beide middelen de kosten van dezen weg moeten dragen.

De heer *van Echten van Hollhe*: Voor het oogenblik zie ik er zooveel bezwaar niet in, om de opcenten op de grondbelasting te verhoogen; het gaat den landbouw en daardoor ook de grondeigenaren bijzonder wel; maar ik ben tegen het beginsel, dat de grondbelasting in het bijzonder zou moeten getroffen worden.

De heer *Sluis*: Ik geloof niet, dat wat nu bepaald wordt, per se voor het vervolg zal moeten behouden worden; het is *nu* noodig de belastingen te verhoogen, en ook *nu* zijn het de grondbezitters, die de verhooging van belasting het best kunnen dragen, daar de landbouw in alle opzigten bloeit; en bovendien de landbouw heeft, mijns inziens, het meeste belang bij straatwegen; men denke alleen aan het vervoer van veldvruchten, van mestspecie, etc., de eigenaren van gebouwde eigendommen hebben er minder belang bij. Zoo ook de opcenten op het personeel verhoogd worden, dan zullen de gebouwde eigendommen dubbel worden gedrukt; en wat de patenten aangaat, ieder bedrijf, zelfs het kleinste, dat naauwelijks of in het geheel geen bestaan oplevert, moet patent betalen; de patentpligtigen zijn reeds genoeg bezwaard, en moeten, mijns inziens het minst van alle verhoogd worden. Ik ben het geheel eens met de commissie.

De heer *J. Tonckens*: Het zijn niet dezelfde personen, die de belasting van het personeel en de gebouwde eigendommen betalen, de gebruiker betaalt het personeel en de eigenaar de belasting van het eigendom; men zegt dus ten onregte, dat de eigenaars van huizen dubbel zullen getroffen worden,, zoo ook de opcenten op het personeel verhoogd worden.

De heer *Roelink*: ik ben het geheel en al eens met den heer *Sluis*; deze heeft de zaak zoo uiteengezet, dat ik er niets weet bij te voegen.

De heer *W. L. Tonckens*: Ik behoorde bij de commissie tot de meerderheid; er zijn reeds 55 opcenten op het personeel; het kan spoedig zoover komen, dat de opcenten meer bedragen als de principale belasting. Ik acht het personeel bezwarender als het gemaal; de belasting op de gebouwde eigendommen en het personeel drukken dikwijls dubbel. Tegen de verhooging van het patentregt bestaat, onder meer, nog dit bezwaar, dat de schippers die patent kunnen nemen, waar ze verkiezen, zeer ligt zich elders voor het patentregt zullen aangeven, zoo de

patenten hier duurder zijn als op andere plaatsen. Hierdoor zouden wij ons zelve veel schade berokkenen.

De heer *J. T. Homan*: Ik wilde alleen verklaren, dat ook ik tot de meerderheid der Commissie heb behoord.

De heer *van der Wijck*: Ik heb hooren beweren, dat in dit geval de patenten niet meer dienden belast te worden, maar ik geloof, dat deze juist moeten worden getroffen; de houders van patenten hebben zeer veel belang bij betere communicatie-middelen voor het vervoer van waren als anderzins. Ik ben het in dezen geheel eens met den heer *J. Tonckens*.

De heer *de Jonge*: Ik behoor ook tot de meerderheid der Commissie; ik wil rekenschap geven, waarom ik mij daarbij heb geschaard; het zijn juist de voorgestelde opcenten op de patenten, die mijn gevoelen hebben gevestigd; de patenten zijn reeds bezwarend genoeg; de voorgestelde twee opcenten zullen geen groot nadeel toebrengen aan den groothandel; maar zij zullen de kleine patenten drukken, juist diegene, die geen belang bij straatwegen hebben, en die eerder ontlast dan belast dienden te worden. Het is mij ook niet gebleken, dat het te kort, hetwelk door de voorgestelde opcenten moet worden gedekt, alleen is ontstaan door de f 5000 voor de straatwegen, integendeel hetzelve is ook veroorzaakt door het gemis van de opcenten op de dranken. Ik vrees, dat, staan wij nu de twee opcenten op de patenten toe, deze op een volgend jaar met nieuwe zullen vermeerderd worden.

Eerst wordt nu het rapport der Commissie, voor zoover deze punten betreft, in omvraag gebragt en verworpen met 15 tegen 14 stemmen. Tegen waren de heeren: *C. W. E. Kijmmell*, *van der Wijck*, *van Veen*, *Alingh*, *Pelinck*, *Hesselink*, *Prins*, *W. F. Kijmmell*, *Caspers*, *Nijsingh*, *J. Tonckens*, *H. G. van Holthe van Echten*, *Meursing*, *Hoenderken* en *van Echten van Holthe*.

De *Voorzitter*: Daar het rapport verworpen is, zal ik alsnu de enkele artt. van de begrooting in stemming brengen.

Art. 4 wordt aangenomen met 18 tegen 11 stemmen. Tegen de heeren: *Blom*, *W. L. Tonckens*, *Kniphorst*, *J. T. Homan*, *Sluis*, *Roelink*, *L. Carsten*, *de Jonge*, *de Milly*, *Willinge* en *Oosting*.

Art. 5 wordt aangenomen met 17 tegen 12 stemmen. Tegen dezelfde heeren als tegen het vorig art., alsmede de heer *L. Homan*.

Art. 6 wordt verworpen met 15 tegen 14 stemmen. Tegen dezelfde heeren als tegen het vorig art., alsmede de heeren *Vos*, *van der Vlies* en *Hoenderken*.

De heer *Sluis*: Ik stel alsnu voor, om de stukken weder aan de Commissie te renvoijeren, om nieuwe middelen in plaats van het afgestemde voor te dragen.

De heer *Vos*: Ik geloof, dat het beter is, om eerst het volgend art. in omvraag te brengen.

De heer *Blom*: Ik zou wel willen voorstellen, om bij art. 7 de armen vrij te stellen, zij, die f 5-» en minder patentregt betalen.

De *Voorzitter*: Hebben de leden der Commissie en ook bedenking tegen, om dit voorstel bij de conclusie van hun rapport op te nemen?

De heer *J. T. Homan*: Ik ben er tegen, omdat ik tegen het geheele art. ben.

De *Voorzitter*: Ik zal dan eerst het art. in omvraag brengen, om, wordt dit aangenomen, de bijvoeging van den heer *Blom* aan de goedkeuring der vergadering te onderwerpen.

In omvraag gebragt zijnde, wordt art. 7 met 16 tegen 13 stemmen verworpen. Tegen de heeren, die ook tegen het vorig artikel waren en bovendien de heer *v. Echten v. Holthe.*

De heer *J. T. Homan*: Ik moet de vergadering herinneren aan art. 24 van het Reglement van orde, volgens hetwelk, wanneer een rapport wordt afgestemd, er eene nieuwe Commissie moet worden benoemd, waarvan de leden door de vergadering worden gekozen.

De *Voorzitter*: Ik ben het niet geheel eens met den heer *Homan*; art. 24 ziet, mijns inziens, op het geval, dat een rapport geheel en al wordt afgestemd, maar niet, zooals hier, wanneer zulks slechts met een gedeelte heeft plaats gehad.

De heer *Sluis*: Ik stel nu voor, om terug te komen op ons besluit, om heden avond eene vergadering te houden, en om, in plaats daarvan over acht dagen weder bijeen te komen. De Commissie kan dan inmiddels haar rapport gereed maken.

De *Voorzitter*: Ik geloof meer in den geest der vergadering te handelen, wanneer ik voorstel, om morgen om elf uur eene zitting te houden, en de Commissie te verzoeken, om wel tegen dien tijd met haar rapport gereed te willen zijn.

Dienovereenkomstig wordt met algemeene stemmen besloten.

Daarna worden de overige artikelen der Ontvangsten opvolgelijk aangenomen.

Na vaststelling van art. 11 van Hoofdst. III, zegt de heer *Sluis*: Ik stel nu voor, in overeenstemming met hetgeen ik bij de behandeling der Uitgaven omtrent het Provinciaal Geregtshof te Assen gezegd heb, om hier een post in te lasschen, luidende: *huur of retributie van het Provinciaal Geregtshof te Assen*, en het bedrag voor memorie uit te trekken.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De verdere behandeling der begrooting wordt daarop tot morgen uitgesteld.

Wordt gelezen eene missive van Ged. Staten d. d. 18 Julij 1855, van den volgenden inhoud:

»Bij uwe resolutie van 13 April 1854 No. 8, werd besloten, tot de kosten van aanleg eens wegs tusschen Beilen en Assen van verbrijzelde keijen, naar de constructie van Mac-adam, ter breedte van 2½ el, met wederzijdsche strooken van 25 duim veldsteen, te verleenen eene subsidie uit de provinciale fondsen van 30 ten honderd, onder de bepaling, in gezegde resolutie vermeld.

»Burgemeester en Wethouders van die gemeenten hebben het bestek en de verdere stukken voor de aanbesteding van het maken van dien weg aan ons ter goedkeuring ingezonden, bij hunnen brief van 3/10 dezer. Volgens dat bestek zal de weg gedeeltelijk van verbrijzelde keijen, gedeeltelijk van klinkers worden zamengesteld, waardoor mitsdien wordt afgeweken van het oorspronkelijke plan van aanleg, waarop door uwe vergadering gezegd subsidie werd toegestaan.

»Zij deelen wijders in hunnen brief aan ons collegie mede, dat de heer Hoofd Ingenieur het noodig heeft geoordeeld, de gedeelten des wegs welke tusschen bosschen zijn gelegen, onder Assen ter lengte van 2198 en onder Beilen ter lengte van 1194 ellen, te beklinkeren, omdat het Macadamiseren, zooals de ondervinding heeft geleerd, uitnemend voldoet op open terrein, doch minder tusschen bosch; onder bijvoeging wijders, dat de heer Hoofd Ingenieur de bevloering met klinkers minder kostbaar acht dan die met vergruisde keijen.

Burgemeester en Wethouders hebben ons wijders ver-